

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Πληροφορίες : Ο.Παντελά

Ταχ. Δ/νση: Αριστοτέλους 19
Ταχ. Κώδικας: 10187
Τηλέφωνο: 213 2161325
Email : ddy@moh.gov.gr

Αθήνα, 01/11/2021
Αρ. Πρωτ. Δ1α/ΓΠ οικ.68051

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ Π.Ι.Σ.
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 11018
ΗΜΕΡ. ΛΗΨΕΩΣ 15/11/2021

ΠΡΟΣ:
ΟΠΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: «Επικαιροποίηση στις οδηγίες ετοιμότητας και διαχείρισης κρουσμάτων covid-19 σε κρουαζιερόπλοια».

Σχετ.:

- Η με αρ. πρωτ. Δ1β/ΓΠ οικ. 32418/25-05-2021 Εγκύλιος με θέμα: «Οδηγίες ετοιμότητας και διαχείρισης κρουσμάτων covid-19 σε κρουαζιερόπλοια» ΑΔΑ: 6Χ0Λ465ΦΥΟ-089.
- Η με αρ. πρωτ. Δ1α/ΓΠ οικ. 38733/22-06-2021 Εγκύλιος με θέμα: «Επικαιροποίηση των οδηγιών ετοιμότητας και διαχείρισης κρουσμάτων covid-19 σε κρουαζιερόπλοια» ΑΔΑ: 6ΣΩΟ465ΦΥΟ-NET.
- Η με αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π. οικ. 56087/14-09-2021 KYA με θέμα: «Εφαρμογή του υποχρεωτικού μέτρου του διαγνωστικού ελέγχου νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 σε ναυτικούς- μέλη πληρώματος πλοίων» (B'4247), ως ισχύει.
- α. Η με αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π. οικ. 65630/21-10-2021 KYA με θέμα: «Προϋποθέσεις εισόδου στη Χώρα προς περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού covid-19.»(B'4883), ως ισχύει.
β. Η με αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π. οικ. 66436/24-10-2021 KYA με θέμα: « Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας, για το διάστημα από τη Δευτέρα 25 Οκτωβρίου 2021 και ώρα 06.00 έως και τη Δευτέρα, 8 Νοεμβρίου 2021 και ώρα 06.00, ως ισχύει.
- Το από 17-09-2021 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας σχετικά με «Επικαιροποίηση των οδηγιών ετοιμότητας και διαχείρισης κρουσμάτων covid-19 σε κρουαζιερόπλοια» από τη Δ/νση Ναυτιλιακών Επενδύσεων & Θαλάσσιου τουρισμού του Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής.
- Η ηλεκτρονική αλληλογραφία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, με τελευταία επικοινωνία το από 20-09-2021 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας σχετικά με «Επικαιροποίηση των οδηγιών ετοιμότητας και διαχείρισης κρουσμάτων covid-19 σε κρουαζιερόπλοια»

7. Το από 19/08/2021 Απόσπασμα Πρακτικού της 232^{ης} Συνεδρίασης της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.

Σε συνέχεια των ανωτέρω σχετ.(5), (6) και (7), επικαιροποιείται η σχετ. (1) Εγκύκλιος ως ακολούθως:

Το παρόν παρέχει μέτρα για τη μείωση του κινδύνου εισαγωγής του SARS-CoV-2 στα κρουαζιερόπλοια, της μετάδοσής του κατά την επιβίβαση, την αποβίβαση και κατά τη διάρκεια του πλου. Επιπλέον παρέχει οδηγίες αναφορικά με την προετοιμασία και τη διαχείριση πιθανού κρούσματος COVID-19 μεταξύ των ταξιδιωτών (σε επιβάτες και πλήρωμα).

Οι ακόλουθες οδηγίες αναπτύχθηκαν λαμβάνοντας υπόψη τα επιστημονικά δεδομένα για τη μετάδοση του SARS-CoV-2 (μετάδοση από άτομο σε άτομο μέσω σταγονιδίων ή μέσω επαφής) και βασίζονται σε οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>), του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων (<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19-pandemic>) και της Ευρωπαϊκής Κοινής Δράσης EU HEALTHY GATEWAYS (<https://www.healthygateways.eu/Novel-coronavirus>).

Ορισμοί

Αναρρώσαντες: Επιβάτες ή πλήρωμα το οποίο έχει αναρρώσει από επιβεβαιωμένη λοίμωξη SARS-CoV-2 και έχουν παρέλθει λιγότερο από 180 ημέρες από την ημερομηνία του πρώτου θετικού αποτελέσματος διαγνωστικής εξέτασης (μοριακό τεστ ή ταχύ αντιγονικό τεστ).

Αποδεικτικό ανάρρωσης: Πιστοποιητικό ανάρρωσης που έχει εκδοθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ ή άλλο έγγραφο το οποίο εκδόθηκε από αρμόδια υπηρεσία στο οποίο περιλαμβάνονται οι παρακάτω πληροφορίες: α) όνομα: επώνυμο/-α και όνομα/-τα, μ' αυτή τη σειρά: β) ημερομηνία γέννησης· γ) νόσος ή νοσογόνος παράγοντας από την/τον οποία/-ο έχει αναρρώσει ο πολίτης· δ) ημερομηνία του πρώτου θετικού αποτελέσματος δοκιμασίας· ε) κράτος μέλος διεξαγωγής της δοκιμασίας· στ) εκδότης του πιστοποιητικού· ζ) έναρξη ισχύος του πιστοποιητικού· η) λήξη ισχύος του πιστοποιητικού (κατ' ανώτατο όριο 180 ημέρες από την ημερομηνία του πρώτου θετικού αποτελέσματος δοκιμασίας)· θ) μοναδικός αναγνωριστικός κωδικός πιστοποιητικού ή άλλος τρόπος για την επιβεβαίωση της ανάρρωσης, όπως στοιχεία επικοινωνίας με τον εκδότη του πιστοποιητικού.

Αποδεικτικό διαγνωστικού ελέγχου: Πιστοποιητικό διαγνωστικού ελέγχου που έχει εκδοθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ ή άλλο

έγγραφο το οποίο εκδόθηκε από αρμόδια υπηρεσία στο οποίο περιλαμβάνονται οι παρακάτω πληροφορίες: α) όνομα: επώνυμο/-α και όνομα/-τα, μ' αυτή τη σειρά· β) ημερομηνία γέννησης· γ) στοχευόμενη νόσος ή στοχευόμενος παράγοντας· δ) είδος της δοκιμασίας· ε) ονομασία δοκιμασίας (προαιρετικό για δοκιμασία NAAT)· στ) κατασκευαστής της δοκιμασίας (προαιρετικό για δοκιμασία NAAT)· ζ) ημερομηνία και ώρα συλλογής του δείγματος της δοκιμασίας· η) ημερομηνία και ώρα παραγωγής του αποτελέσματος της δοκιμασίας (προαιρετικό για ταχεία δοκιμασία αντιγόνων)· θ) αποτέλεσμα της δοκιμασίας· ι) κέντρο ή εγκατάσταση διενέργειας της δοκιμασίας· ια) κράτος μέλος διεξαγωγής της δοκιμασίας· ιβ) εκδότης του πιστοποιητικού· ιγ) μοναδικός αναγνωριστικός κωδικός πιστοποιητικού ή άλλος τρόπος για την επιβεβαίωση του διαγνωστικού ελέγχου, όπως στοιχεία επικοινωνίας με τον εκδότη του πιστοποιητικού.

Αποδεικτικό εμβολιασμού: Πιστοποιητικού εμβολιασμού που έχει εκδοθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ ή άλλο πιστοποιητικό στο οποίο περιλαμβάνονται οι παρακάτω πληροφορίες: α) όνομα: επώνυμο/-α και όνομα/-τα, μ' αυτή τη σειρά· β) ημερομηνία γέννησης· γ) στοχευόμενη νόσος ή στοχευόμενος παράγοντας· δ) εμβόλιο / προφυλακτική αγωγή· ε) σκεύασμα εμβολίου· στ) κάτοχος άδειας κυκλοφορίας ή παρασκευαστής του εμβολίου· ζ) αριθμός σε σειρά εμβολιασμών/δόσεων· η) ημερομηνία εμβολιασμού, με αναφορά της ημερομηνίας της τελευταίας ληφθείσας δόσης· θ) κράτος μέλος εμβολιασμού· ι) εκδότης του πιστοποιητικού· ια) μοναδικός αναγνωριστικός κωδικός πιστοποιητικού ή άλλος τρόπος για την επιβεβαίωση του εμβολιασμού όπως στοιχεία επικοινωνίας με τον εκδότη του πιστοποιητικού ή του εμβολιαστικού κέντρου.

Εμβολιασμένο άτομο: Κάθε επιβάτης ή μέλος του πληρώματος το οποίο κατέχει αποδεικτικό εμβολιασμού σύμφωνα με το οποίο έχουν παρέλθει τουλάχιστον 14 ημέρες α) μετά την λήψη της δεύτερης δόσης εμβολίου δύο δόσεων· β) μετά την λήψη μονοδοσιακού εμβολίου· γ) μετά την λήψη μίας δόσης εμβολίου δύο δόσεων κατόπιν προηγούμενης λοίμωξης από τον Ιό SARS-CoV-2.

Ο εμβολιασμός με διαφορετικά εμβόλια είναι αποδεκτός, με την πρώτη δόση να είναι Vaxzevria (AstraZeneca, Covishield) και την δεύτερη δόση να είναι Comirnaty (Pfizer) ή Spikevax (Moderna).

Αποδεκτά εμβόλια θεωρούνται αυτά που περιλαμβάνονται στις λίστες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA) και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ).

Εμβόλια (τελευταία ενημέρωση στις 9 Αυγούστου 2021)*	Λίστα EMA	Λίστα ΠΟΥ	Απαιτούμενες δόσεις
1 Comirnaty (Pfizer)	Ναι	Ναι	2
2 Spikevax (Moderna)	Ναι	Ναι	2
3 Janssen (Johnson & Johnson)	Ναι	Ναι	1
4 Vaxzevria (AstraZeneca, Covishield)	Ναι	Ναι	2

5	Sinopharm	Όχι	Ναι	2
6	Sinovac	Όχι	Ναι	2

Για ενημερωμένα στοιχεία: <https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/overview/public-health-threats/coronavirus-disease-covid-19/treatments-vaccines/covid-19-vaccines> and <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines>

Απομόνωση: Ο διαχωρισμός αρρώστων από άλλους με τέτοιο τρόπο που να εμποδίζεται η εξάπλωση λοίμωξης.

Επιβεβαιωμένο κρούσμα: Άτομο στο οποίο έγινε ανίχνευση νουκλεϊκού οξέος SARS-CoV-2 ή αντιγόνου σε κλινικό δείγμα εντός 5 ημερών από την έναρξη των συμπτωμάτων ή εντός 7 ημερών από το χρόνο έκθεσης.

Καραντίνα: Ο περιορισμός των δραστηριοτήτων και/ή ο διαχωρισμός από άλλους υπόπτων προσώπων που δεν νοσούν κατά τρόπο τέτοιο που να εμποδίζεται η πιθανή εξάπλωση λοίμωξης,

Λιμάνι βάσης "Home port": το λιμάνι στο οποίο οι επιβάτες επιβιβάζονται κατά την έναρξη της κρουαζιέρας και αποβιβάζονται κατά το τέλος της κρουαζιέρας. Το λιμάνι βάσης πρέπει να πληροί πάντα τις προϋποθέσεις του λιμένα έκτακτης ανάγκης.

Λιμάνι έκτακτης ανάγκης "Contingency port": το λιμάνι με το οποίο έχει εξασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των σχεδίων έκτακτης ανάγκης του λιμένα και του πλοίου και μεταξύ των οποίων υπάρχει συμφωνία για την διαχείριση εξάρσεων κρουσμάτων COVID-19 συμπεριλαμβανομένης της πλήρους εκκένωσης του πλοίου και της καραντίνας και απομόνωσης των επαφών/κρουσμάτων, εφόσον αυτό χρειαστεί.

Λιμάνι ενδιάμεσων προσφρισμών "Transit port": το λιμάνι το οποίο αποτελεί ενδιάμεσο σταθμό στο δρομολόγιο του πλοίου, στο οποίο οι επιβάτες θα αποβιβαστούν για εκδρομή.

Πιθανό κρούσμα: Κάθε άτομο με τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα συμπτώματα: βήχας, πυρετός, δυσκολία στην αναπνοή, ξαφνική έναρξη ανοσμίας, αγευσίας ή δυσγευσίας. Επιπρόσθετα λιγότερο ειδικά συμπτώματα όπως πονοκέφαλος, ρίγος, μυϊκή πόνοι, καταβολή, έμετος και/ή διάρροια.

Στενή επαφή: Στενή επαφή ενός κρούσματος COVID-19 είναι οποιοδήποτε πρόσωπο που ήρθε σε επαφή με κρούσμα COVID-19 εντός χρονικού διαστήματος που κυμαίνεται από 48 ώρες πριν από την εμφάνιση των συμπτωμάτων του κρούσματος, ή πριν την λήψη θετικού δείγματος σε περίπτωση ασυμπτωματικού κρούσματος, και έως 10 ημέρες μετά την εμφάνιση των συμπτωμάτων.

- Στην περίπτωση που εντοπιστούν στο πλοίο ένα ή περισσότερα κρούσματα που μένουν στην ίδια καμπίνα, τότε ισχύουν οι παρακάτω ορισμοί:

Επαφή κατηγορίας έκθεσης υψηλού κινδύνου (στενή επαφή):

- Πρόσωπο που έμεινε στην ίδια καμπίνα με κρούσμα.
- Πρόσωπο το οποίο ήρθε σε άμεση επαφή με εκκρίσεις κρούσματος (π.χ. από βήξιμο)
- Πλήρωμα που εισήλθε στην καμπίνα κρούσματος ενώ το κρούσμα ήταν εντός της καμπίνας, χωρίς να φοράει τα απαραίτητα ΜΑΠ. Για παράδειγμα, πλήρωμα το οποίο καθάρισε την καμπίνα του κρούσματος ή το οποίο παρέδωσε φαγητό στην καμπίνα του κρούσματος.
- Πρόσωπο που ήρθε σε κατ' ιδίαν επαφή (εντός ή εκτός πλοίου) με κρούσμα σε απόσταση έως 1,5 μέτρων για περισσότερο από 15 λεπτά ή που βρέθηκε σε κλειστό περιβάλλον με κρούσμα για περισσότερο από 15 λεπτά. Για τους επιβάτες αυτό περιλαμβάνει, αλλά δεν περιορίζεται σε, συμμετοχή σε κοινωνικές δραστηριότητες, παρακολούθηση μαθημάτων, χρήση κοινόχρηστων χώρων όπως εστιατόρια. Η περίπτωση αυτή περιλαμβάνει και επαφή μεταξύ συντρόφων. Για το πλήρωμα περιλαμβάνονται πρόσωπα που εργάζονται στην ίδια περιοχή με κρούσμα ή τα οποία κοινωνικοποιούνται με κρούσμα, πρόσωπα τα οποία σερβίρανε σε τραπέζι που καθόταν κρούσμα ή πρόσωπα τα οποία ξεναγούσαν σε μία κοινωνική δραστηριότητα που έπαιρνε μέρος ένα κρούσμα.
- Εργαζόμενος στην υγειονομική περίθαλψη ή άλλο πρόσωπο που παρέχει φροντίδα σε κρούσμα, ο οποίος δεν χρησιμοποιούσε τα συνιστώμενα ΜΑΠ.

Επαφή κατηγορίας έκθεσης χαμηλού κινδύνου: Θα πρέπει να διενεργηθεί από το ιατρικό προσωπικό του πλοίου ή/και τις αρμόδιες αρχές, ανάλυση επικινδυνότητας των κρουσμάτων και των επαφών τους, ώστε να οριστούν οι επαφές χαμηλού κινδύνου. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κάθε διαθέσιμο στοιχείο από τεχνολογίες ιχνηλάτησης επαφών.

- Στην περίπτωση που εντοπιστούν στο πλοίο τρία ή περισσότερα κρούσματα οι οποίοι δεν ταξιδεύουν μαζί και μένουν σε δύο ή περισσότερες καμπίνες (εξαιρουμένων των κρουσμάτων που εντοπίστηκαν την μέρα της επιβίβασης), τότε θα πρέπει να διενεργηθεί από τις αρμόδιες αρχές και από το πλοίο εκτίμηση επικινδυνότητας των κρουσμάτων και των επαφών τους ως μέρος της ιχνηλάτησης επαφών. Η εκτίμηση της επικινδυνότητας μπορεί να εντοπίσει επιπρόσθετες επαφές που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες της περίπτωσης Α του ορισμού. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κάθε διαθέσιμο στοιχείο από τεχνολογίες ιχνηλάτησης επαφών. Για την ιχνηλάτηση των επαφών θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται η κείμενη νομοθεσία, οι ορισμοί και οι διαδικασίες.

A. ΠΡΙΝ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ – ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

A.1. Δια-λειτουργικότητα του σχεδίου έκτακτης ανάγκης του πλοίου και του λιμένων από τους λιμένες προορισμού

Κάθε κρουαζιερόπλοιο πρέπει να αναπτύξει, να εφαρμόσει, να επικαιροποιεί και να ελέγχει ανά τακτά χρονικά διαστήματα ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης εν πλω όπως περιγράφεται στην παράγραφο A.13.3., το οποίο θα πρέπει να υποβληθεί σε τουλάχιστον έναν από τους λιμένες προορισμού (κατά προτίμηση στον λιμένα εκκίνησης-home port), ώστε να γίνει η ανασκόπηση του και να εξασφαλιστεί η δια-λειτουργικότητα του σχεδίου έκτακτης ανάγκης εν πλω του πλοίου με το σχέδιο έκτακτης ανάγκης του λιμένα (για αποβίβαση, απομόνωση, καραντίνα, επαναπατρισμό κτλ., όπως περιγράφεται στις επόμενες παραγράφους). Εάν ο λιμένας στον οποίο έχει υποβληθεί το σχέδιο έκτακτης ανάγκης του πλοίου βρίσκεται εκτός Ελλάδας, τότε θα πρέπει να υπάρχει γραπτή διαβεβαίωση ότι η ανασκόπηση του σχεδίου και η δια-λειτουργικότητα του με τον λιμένα της άλλης χώρας έχει εξασφαλιστεί, η οποία θα αποσταλεί στην τοπική υγειονομική και λιμενική Αρχή και στον φορέα διαχείρισης λιμένος (προορισμού).

A.2. Παρακολούθηση επιδημιολογικής κατάστασης

Πριν την έναρξη ταξιδιών και καθ' όλη τη διάρκεια της κρουαζέρας είναι απαραίτητο οι εταιρείες κρουαζιερόπλοιων να παρακολουθούν την επιδημιολογική κατάσταση παγκοσμίως και ειδικότερα στους προορισμούς του ταξιδιού, αλλά και στις περιοχές απ' όπου προέρχονται οι επιβάτες και το πλήρωμα. Η παρακολούθηση των επιδημιολογικών δεδομένων θα πρέπει να περιλαμβάνει και κάθε πιθανό νέο στέλεχος του SARS-CoV-2, το οποίο μπορεί να υπονομεύει τα μέτρα πρόληψης που εφαρμόζονται. Παράλληλα, οι εταιρείες θα πρέπει να γνωρίζουν το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και τους περιορισμούς που ισχύουν σε κάθε χώρα ή περιοχή που θα επισκεφθεί το κρουαζιερόπλοιο.

A.3. Δυνατότητα για εργαστηριακό έλεγχο κλινικών δειγμάτων

Πριν την έναρξη των ταξιδιών, θα πρέπει να έχει γίνει ο απαραίτητος σχεδιασμός για να εξασφαλιστεί πως τα κρουαζιερόπλοια έχουν επαρκή εργαστηριακά τεστ του SARS-CoV-2 στο πλοίο ή να έχουν συνάψει συμβάσεις με εργαστήρια στην ξηρά, για να χρησιμοποιηθούν σε περίπτωση πιθανού κρούσματος σε επιβάτη ή μέλος του πληρώματος, ή για να χρησιμοποιηθούν για τον τακτικό έλεγχο επιβατών και πληρώματος. Τα μέλη του ιατρικού προσωπικού του πληρώματος θα πρέπει να εκπαιδευθούν και να πιστοποιηθεί η ικανότητα του εργαστηρίου του πλοίου να διεξάγει τα τεστ στο πλοίο με πρότυπα ποιότητας σύμφωνα με τους εθνικούς κανονισμούς και τα διεθνή επαγγελματικά πρότυπα των υπηρεσιών των ιατρικών εργαστηρίων. Επίσης, πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες του ECDC για τη δειγματοληψία και την εξέταση των κλινικών δειγμάτων.

A.4. Ιατρική εξέταση, περίθαλψη και μεταφορά σε νοσοκομείο

Πριν την έναρξη των ταξιδιών των κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα, θα πρέπει οι εταιρείες να ελέγχουν και να εξασφαλίσουν ότι είναι δυνατή η μεταφορά σε χώρους περίθαλψης και υπάρχει δυνατότητα περίθαλψης επιβατών και μελών πληρώματος στους λιμένες προορισμού εάν απαιτηθεί για τους επιβάτες και για το πλήρωμα, συμπεριλαμβανομένης της αεροδιακομιδής. Αυτό θα πρέπει ρητά να αναφέρεται τόσο στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης του πλοίου, όσο και στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης του λιμένα βάσης (home port), και κάθε τυχών επιπρόσθετων λιμένων έκτακτης ανάγκης (contingency ports).

A.5. Επαναπατρισμός

Πριν την έναρξη των ταξιδιών των κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα, θα πρέπει οι εταιρείες να ελέγχουν και να εξασφαλίσουν ότι είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί επαναπατρισμός των μελών του πληρώματος. Οι πλοιοικτήτριες εταιρείες και τα εργαστήρια επί της στεριάς να έρθουν σε συμφωνία, ώστε να διασφαλιστεί ότι μπορούν να γίνονται μοριακά τεστ όποτε χρειάζεται, εκτός και αν οι αρμόδιες αρχές του εκάστοτε λιμένα έχει αναλάβει την ευθύνη για την εύρεση διαγνωστικών εργαστηρίων.

Επιπλέον, συνιστάται οι εταιρείες να έχουν αναπτύξει σχέδια επαναπατρισμού λαμβάνοντας υπόψη διαφορετικά σενάρια για τον μερικό ή πλήρη επαναπατρισμό όλων των μελών του πληρώματος και των επιβατών. Ο επαναπατρισμός και οι διαδικασίες για τις θεωρήσεις εισόδου (visas) είναι ευθύνη των διαχειριστριών εταιρειών, εκτός αν αυτά καλύπτονται από την ταξιδιωτική ασφάλεια των ταξιδιωτών. Αυτό θα πρέπει ρητά να αναφέρεται τόσο στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης του πλοίου, όσο και στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης του λιμένα βάσης (home port). Ο επαναπατρισμός των επιβατών και του πληρώματος είναι ευθύνη των διαχειριστριών εταιρειών και θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Οι διαχειρίστριες εταιρείες των κρουαζιερόπλοιων στα σχέδια επαναπατρισμού θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα τυχόν κριτήρια των αεροπορικών εταιρειών για τον επαναπατρισμό μελών πληρώματος και επιβατών, των κρατών προορισμού των επιβατών και των μελών του πληρώματος, καθώς και του κράτους αποβίβασης. Οι μετακινήσεις μελών του πληρώματος θα πρέπει να θεωρούνται απαραίτητες μετακινήσεις και θα πρέπει να τους επιτρέπεται να ταξιδεύουν κατά την περίοδο που εφαρμόζονται περιορισμοί στις μετακινήσεις λόγω του COVID-19.

A.6. Καραντίνα

Πριν την έναρξη των ταξιδιών του κρουαζιερόπλοιου στην Ελλάδα, θα πρέπει η διαχειρίστρια εταιρία, το λιμάνι βάσης (home port) και κάποιοι από τους λιμένες έκτακτης

ανάγκης (contingency ports), να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για την εξασφάλιση χώρων καραντίνας επιβατών και μελών πληρώματος. Οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να είναι προκαθορισμένες και προ-συμφωνημένες, καθώς και η κάλυψη του κόστους της καραντίνας και των λοιπών υγειονομικών μέτρων. Εάν τα άτομα τα οποία θα τεθούν σε καραντίνα είναι κάτοικοι της Ελλάδας, τότε σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις η καραντίνα μπορεί να λάβει χώρα στην κατοικία του ταξιδιώτη. Οι διαδικασίες μεταφοράς των ατόμων που θα τεθούν σε καραντίνα θα πρέπει να περιγράφονται στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης του πλοίου. Οι διαδικασίες για τη διαχείριση των στενών επαφών θα πρέπει να γίνουν σύμφωνα με το Ζ.2.

Οι στενές επαφές θα πρέπει να αποβιβαστούν όσο το δυνατόν συντομότερα από το πλοίο και να τεθούν σε καραντίνα σε εγκαταστάσεις στην στεριά σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Όλες οι στενές επαφές θα πρέπει να απαγορεύεται να ταξιδέψουν διεθνώς, εκτός εάν ο επαναπατρισμός γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του ΠΟΥ. Το πλήρωμα θα πρέπει να υπόκειται σε καραντίνα επί του πλοίου, μόνο στην περίπτωση που υπάρχουν διαθέσιμες καμπίνες με μπαλκόνι οι οποίες βρίσκονται στην προκαθορισμένη περιοχή καραντίνας (η οποία και θα πρέπει να έχει ελάχιστη προσβασιμότητα) και όταν τα προληπτικά μέτρα παρακολουθούνται και ελέγχονται επιμελώς. Επιπρόσθετα, στην περίπτωση όπου η αποβίβαση για καραντίνα στην στεριά δεν είναι εφικτή (λόγω έλλειψης εγκαταστάσεων καραντίνας ή θέματα θεωρήσεων εισόδου), οι στενές επαφές θα μπορούν να υπόκειται σε καραντίνα σε εγκαταστάσεις επί του πλοίου (η κάθε επαφή ξεχωριστά και για τον απαιτούμενο χρόνο) εφόσον τηρούνται αυστηρά μέτρα ελέγχου και οι καμπίνες έχουν φυσικό φωτισμό (παράθυρο ή μπαλκόνι) και υπηρεσίες καθαριότητας. Τα μέτρα επιτήρησης της καραντίνας θα πρέπει να περιλαμβάνουν ελέγχους για την επιβεβαίωση ότι τα άτομα που βρίσκονται σε καραντίνα παραμένουν εντός των καμπινών τους, ότι δεν δέχονται επισκέπτες, και ότι ακολουθούνται αυστηροί κανόνες υγιεινής κατά την παράδοση/παραλαβή των γευμάτων και άλλων υπηρεσιών. Θα πρέπει να τηρούνται αρχεία με τα μέτρα για την σωστή τήρηση της καραντίνας και θα πρέπει αυτά να είναι διαθέσιμα για τυχόν επιθεώρηση. Διαφορετικά σενάρια για μικρό ή και μεγάλο αριθμό ατόμων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για την καραντίνα των ταξιδιώτων. Το άρθρο 40 του ΔΥΚ, προβλέπει ότι δεν θα πρέπει να χρεώνονται οι ταξιδιώτες για τη διασφάλιση των απαιτούμενων για την διεξαγωγή κατάλληλης απομόνωσης και καραντίνας, αλλά οι εταιρείες κρουαζιερόπλοιων θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι είναι δυνατή η εφαρμογή των μέτρων στα λιμάνια.

A.7. Απομόνωση

Πριν την έναρξη των ταξιδιών του κρουαζιερόπλοιου στην Ελλάδα, θα πρέπει η διαχειρίστρια εταιρεία, ο λιμένας βάσης (και κάθε τυχόν επιπρόσθετος λιμένας έκτακτης

ανάγκης) να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για την εξασφάλιση χώρων απομόνωσης και περίθαλψης επιβατών και μελών πληρώματος. Οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να είναι προκαθορισμένες και προ-συμφωνημένες στους προαναφερόμενους λιμένες, καθώς και η κάλυψη του κόστους της απομόνωσης και περίθαλψης και των λοιπών υγειονομικών μέτρων. Όλες οι στενές επαφές θα πρέπει να απαγορεύεται να ταξιδέψουν διεθνώς, εκτός εάν ο επαναπατρισμός γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του ΠΟΥ. Το πλήρωμα θα πρέπει να υπόκειται σε καραντίνα επί του πλοίου, μόνο στην περίπτωση που υπάρχουν διαθέσιμες καμπίνες με μπαλκόνι που βρίσκονται στην προκαθορισμένη περιοχή καραντίνας (η οποία και θα πρέπει να έχει ελάχιστη προσβασιμότητα) και όταν τα προληπτικά μέτρα παρακολουθούνται και ελέγχονται επιμελώς (η απαίτηση για μπαλκόνι δεν εφαρμόζεται σε κρουαζιερόπλοια με λιγότερο από 100 επιβάτες).

Οι πλοιοκτήτριες εταιρίες, οι διαχειριστές του πληρώματος και υπεύθυνοι λειτουργίας των κρουαζιερόπλοιων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ακολουθούνται οι παρακάτω διαδικασίες σε περίπτωση επιβεβαιωμένου κρούσματος επί του πλοίου:

- Διαγνωστικός έλεγχος όλων των επαφών με RT-PCR τεστ ή ταχύ αντιγονικό τεστ.
- Στην περίπτωση που εντοπιστεί θετική επαφή, θα πρέπει αυτή να απομονωθεί όπως περιγράφεται στο έγγραφο του EU HEALTHY GATEWAYS «Advice for ship operators for preparedness and response to the outbreak of COVID-19», το οποίο είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο:
<https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EU%20HEALTHY%20GATEWAYS%20ID19%20MARITIME%2020%202020%20FINAL.pdf>
- Τα εμβολιασμένα μέλη του πληρώματος που είναι στενές επαφές θα πρέπει να μπαίνουν σε «καραντίνα εργασίας» δεκατεσσάρων ημερών και να διενεργείται εργαστηριακός έλεγχος καθημερινά με RT-PCR τεστ ή ταχύ αντιγονικό τεστ τις 7 πρώτες ημέρες.
- Οι εμβολιασμένοι επιβάτες που είναι στενές επαφές θα πρέπει να ακολουθούν αυστηρά μέτρα προσωπικής υγιεινής, να φοράνε μάσκες στους εσωτερικούς χώρους και να αυτοπαρακολουθούνται για συμπτώματα για 14 μέρες. Θα πρέπει να διενεργείται εργαστηριακός έλεγχος με RT-PCR τεστ ή ταχύ αντιγονικό τεστ καθημερινά τις πρώτες 7 ημέρες. Σε περίπτωση που οι επιβάτες δεν συναίνούν με τον καθημερινό έλεγχο, τότε θα πρέπει να μπαίνουν σε καραντίνα για 10 μέρες και την δέκατη μέρα θα διενεργείται εργαστηριακός έλεγχος με RT-PCR τεστ. Μετά την αποβίβαση τους οι στενές επαφές θα πρέπει να συνεχίσουν την καραντίνα σύμφωνα με τους κανόνες της χώρας αποβίβασης. Η αυτοπαρακολούθηση περιλαμβάνει τον καθημερινό έλεγχο για ανάπτυξη συμπτωμάτων και την αναφορά τους στο ιατρείο του πλοίου. Οι επαφές αυτές θα πρέπει να αποφεύγονται να

έρχονται σε στενή επαφή με άλλα άτομα και δεν θα πρέπει να εστιάζονται σε δημόσιους χώρους με άλλα άτομα ή να λαμβάνουν μέρος σε δραστηριότητες που περιλαμβάνουν στενή επαφή με άλλους.

- Στενές επαφές (είτε επιβάτες είτε πλήρωμα) οι οποίες δεν είναι εμβολιασμένες, θα πρέπει να μπαίνουν σε καραντίνα για:
  - 10 μέρες με αρνητικό μοριακό τεστ την δέκατη μέρα, ή
  - 14 μέρες χωρίς μοριακό τεστ.
- Οι πλοιοκτήτριες εταιρείες, οι διαχειριστές του πληρώματος και υπεύθυνοι λειτουργίας θα πρέπει να ενημερώνουν το πλήρωμα ότι κατά την διάρκεια της καραντίνας εργασίας, θα πρέπει να τηρούνται τα παρακάτω.
  - Αποφυγή των μη απαραίτητων επαφών με άλλα άτομα και αποφυγή χρήσης των κοινόχρηστων χώρων επί του πλοίου (χώροι εστίασης πληρώματος, χώροι πλυντηρίου, κτλ.).
  - Περιορισμός της αλληλεπίδραση με άλλα μέλη πληρώματος κατά την διάρκεια των εργασιών ή διατήρηση απόστασης 1.5 μέτρων και χρήση μάσκας.
  - Αποφυγή αλληλεπίδρασης με επιβάτες.
  - Χρήση της μάσκας συνεχώς όταν βρίσκονται εκτός της καμπίνας τους.
  - Παραμονή στην καμπίνα τους όταν δεν εργάζονται.
  - Σίτιση στην καμπίνα τους.
  - Απαγόρευση εισόδου στο μαγειρείο εκτός αν εργάζονται σε αυτό.
  - Χρήση εξωτερικών διαδρόμων για την μετακίνηση επί του πλοίου όπου αυτό είναι εφικτό.

Επιπρόσθετα, στην περύπτωση όπου η αποβίβαση για καραντίνα στην στεριά δεν είναι εφικτή (λόγω έλλειψης εγκαταστάσεων καραντίνας ή θέματα θεωρήσεων εισόδου) ή όταν οι αρμόδιες Υγειονομικές Αρχές αποφαίνονται ότι μπορεί να διενεργηθεί αποτελεσματικά η καραντίνα επί του πλοίου, οι στενές επαφές θα μπορούν να υπόκειται σε καραντίνα σε εγκαταστάσεις επί του πλοίου (η κάθε επαφή ξεχωριστά και για τον απαιτούμενο χρόνο) εφόσον τηρούνται αυστηρά μέτρα ελέγχου και οι καμπίνες έχουν φυσικό φωτισμό (παράθυρο ή μπαλκόνι) και υπηρεσίες καθαριότητας (η απαίτηση για μπαλκόνι δεν εφαρμόζεται σε κρουαζιερόπλοια με λιγότερο από 100 επιβάτες). Τα μέτρα επιτήρησης της καραντίνας θα πρέπει να περιλαμβάνουν ελέγχους για την επιβεβαίωση ότι τα άτομα που βρίσκονται σε καραντίνα παραμένουν εντός των καμπινών τους, ότι δεν δέχονται επισκέπτες, και ότι ακολουθούνται αυστηροί κανόνες υγιεινής κατά την παράδοση/παραλαβή των γευμάτων και άλλων υπηρεσιών. Θα πρέπει να τηρούνται αρχεία με τα μέτρα για την σωστή τήρηση της καραντίνα και θα πρέπει αυτά να είναι διαθέσιμα για τυχόν επιθεώρηση. Διαφορετικά σενάρια για μικρό ή και μεγάλο αριθμό ατόμων θα

πρέπει να ληφθούν υπόψη για την καραντίνα των ταξιδιωτών. Το άρθρο 40 του ΔΥΚ, προβλέπει ότι δεν θα πρέπει να χρεώνονται οι ταξιδιώτες για την διασφάλιση των απαιτούμενων για την διεξαγωγή κατάλληλης απομόνωσης και καραντίνας, αλλά οι εταιρείες κρουαζιερόπλοιων θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι είναι δυνατή η εφαρμογή των μέτρων στα λιμάνια.

Οι εμβολιασμένοι ή αναρρώσαντες επιβάτες που είναι στενές επαφές και αποβιβάστηκαν θα πρέπει να μπαίνουν σε καραντίνα ή να ταξιδεύουν διεθνώς, σύμφωνα με τους κανονισμούς της χώρας αποβίβασης.

Οι διαδικασίες για τη διαχείριση των πιθανών/επιβεβαιωμένων κρουσμάτων θα πρέπει να γίνουν σύμφωνα με την παράγραφο Ζ.1. του παρόντος.

A.8. Εκπαίδευση των μελών του πληρώματος για τη λοίμωξη COVID-19

Όλοι οι εργαζόμενοι του πλοίου αλλά και οι εξωτερικοί συνεργάτες οι οποίοι έρχονται σε επαφή με τους επιβάτες και τα μέλη του πληρώματος θα πρέπει να εκπαίδευτούν στην πρόληψη και στην αντιμετώπιση της λοίμωξης COVID-19, όπως περιγράφεται στην παράγραφο A.13.1. Για τους εξωτερικούς συνεργάτες, η εκπαίδευση είναι δυνατόν να παρέχεται με την μορφή γραπτών οδηγιών. Η γνώση για τη λοίμωξη COVID-19 θα πρέπει να ελέγχεται τακτικά και να ενισχύεται με την χρήση επαναληπτικών μαθημάτων.

Συνιστάται η διεξαγωγή τακτικών ασκήσεων επί χάρτου, ή ασκήσεων προσομοίωσης (πριν την έναρξη του πρώτου ταξιδιού, μετά την αλλαγή του πληρώματος, και στη συνέχεια μηνιαία) για την πρακτική εφαρμογή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης, την δοκιμαστική εφαρμογή των διαδικασιών και την βελτίωσή τους.

A.9. Δήλωση πιθανού ή επιβεβαιωμένου κρούσματος ή κρουσμάτων στον επόμενο λιμένα προορισμού

Η έγκαιρη ανίχνευση του πρώτου πιθανού ή επιβεβαιωμένου κρούσματος και η άμεση δήλωσή του στις αρμόδιες υγειονομικές αρχές του λιμένα αποτελεί σημαντικό μέτρο για την αποφυγή έξαρσης κρουσμάτων στο πλοίο.

Κάθε πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα COVID-19 θα πρέπει να δηλώνεται άμεσα στην αρμόδια υγειονομική αρχή του επόμενου λιμένα προορισμού με τη συμπλήρωση της Ναυτιλιακής Δήλωσης Υγείας. Τόσο η διαχειρίστρια εταιρεία του πλοίου, όσο και οι αρμόδιες υπηρεσίες στους λιμένες θα πρέπει να έχουν γραπτές συμφωνημένες διαδικασίες για την έγκαιρη δήλωση των κρουσμάτων.

A.10. Στοχευμένες επιθεωρήσεις για την πρόληψη και την αντιμετώπιση κρουσμάτων COVID-19 στα κρουαζιερόπλοια

Με τον συντονισμό του Υπουργείου Υγείας και σε συνεργασία με την ευρωπαϊκή κοινή δράση EU HEALTHY GATEWAYS θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες επιθεωρήσεις στα κρουαζιερόπλοια και στους επιβατηγούς σταθμούς, ώστε να διαπιστωθεί ότι οι απαιτήσεις

της παρούσας εγκυκλίου πληρούνται. Το πλοίο θα πρέπει να παρέχει στους επιθεωρητές πρόσβαση σε έγγραφα τα οποία είναι αναγκαία για την επιθεώρηση. Η ευρωπαϊκή κοινή δράση EU HEALTHY GATEWAYS θα παρέχει: α) προτυποποιημένο δελτίο ελέγχου, β) εκπαίδευση γ) υποστήριξη στον προγραμματισμό των επιθεωρήσεων και δ) Ευρωπαϊκή βάση δεδομένων στο SHIPSAN Information System (σε ασφαλές περιβάλλον με πρόσβαση μόνο στους εγγεγραμμένους επιθεωρητές) για την καταγραφή των αποτελεσμάτων και των ακόλουθων ελέγχων. Τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων δεν θα δημοσιεύονται. Οι επιθεωρήσεις θα προγραμματιστούν με τη συνεργασία του πακέτου εργασίας 7 της ευρωπαϊκής κοινής δράσης EU HEALTHY GATEWAYS με τις αρμόδιες υγειονομικές αρχές του λιμένα (κατά προτίμηση του λιμένα βάσης, και όπου χρειάζεται, των λιμένων έκτακτης ανάγκης) και τις διαχειρίστριες εταιφείες των κρουαζιερόπλοιων. Οι επιθεωρήσεις θα ανακοινώνονται στις εταιφείες τουλάχιστον τέσσερις μέρες πριν. Οι επιθεωρήσεις θα λάβουν χώρα πριν ή και μετά την έναρξη των κρουαζιέρων σύμφωνα με προγραμματισμό σε ευρωπαϊκό επύπεδο για την αποφυγή διπλών ελέγχων. Παραπάνω λεπτομέρειες περιγράφονται στο δελτίο ελέγχου. Εάν το επιτρέπει ο χρόνος, μπορούν να διενεργηθούν και υγειονομικοί έλεγχοι σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό εγχειρίδιο παρόλα αυτά, προτεραιότητα θα δίνεται στις στοχευμένες επιθεωρήσεις.

A.11. Δυναμικότητα των εγκαταστάσεων απομόνωσης και καραντίνας στο κρουαζιερόπλοιο

Οι υπεύθυνοι των κρουαζιερόπλοιων θα πρέπει να μειώσουν τον αριθμό επιβατών και πληρώματος στο πλοίο, ώστε να εξασφαλίσουν ότι θα μπορούν να εφαρμοστούν τα μέτρα φυσικής απόστασης και ενδεχόμενης ατομικής απομόνωσης και καραντίνας επιβατών και πληρώματος στις καμπίνες τους.

Οι υπεύθυνοι των κρουαζιερόπλοιων αναμένεται να διασφαλίσουν ότι είναι σε θέση να θέσουν ατομικά και προσωρινά σε απομόνωση ή καραντίνα (σε μονόκλινη καμπίνα) επιβεβαιωμένα κρούσματα/ επαφές του COVID-19:

- Το 5% των επιβατών και το 5% του πληρώματος στο πλοίο (μέχρι να αποβιβαστούν και να τεθούν σε καραντίνα/ απομόνωση, σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης εκτάκτου ανάγκης/ επιδημίας), για πλοία που δε θα είναι εφικτό να αποβιβάσουν προσωπικό και επιβάτες που χρειάζεται να τεθούν σε καραντίνα ή να απομονωθούν μέσα σε 24 ώρες από την ανίχνευση του πρώτου πιθανού κρούσματος COVID-19, σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης εκτάκτου ανάγκης/ επιδημίας του πλοίου.
- Το 1% των επιβατών και το 1% του πληρώματος για πλοία που θα είναι εφικτό να αποβιβάσουν πλήρωμα και επιβάτες που χρειάζεται να τεθούν σε καραντίνα ή να απομονωθούν μέσα σε 24 ώρες από την ανίχνευση του πρώτου πιθανού κρούσματος COVID-19.

Αυτές οι αναλογίες αφορούν μόνο την αρχική φάση επανέναρξης λειτουργίας. Θα αναθεωρηθούν και υπολογιστούν εκ νέου σύμφωνα με την επιδημιολογική κατάσταση. Επιπλέον, όσο αυτό είναι εφικτό, προτείνεται ο μέγιστος αριθμός των μελών του πληρώματος στην ίδια καμπίνα ή/και που μοιράζονται την ίδια τουαλέτα, να είναι το πολύ δύο άτομα (αυτό μπορεί να μην είναι εφικτό σε κρουαζιερόπλοια με λιγότερο από 100 επιβάτες).

A.12. Μέτρα για την αποτροπή ασθενών με COVID-19 να συμμετάσχουν σε κρουαζιέρα

A.12.1. Εμβολιασμός των επιβατών

Οι οικογενειακοί γιατροί θα πρέπει να συμβουλεύουν τους επιβάτες να εμβολιαστούν τουλάχιστον 2 εβδομάδες πριν από το ταξίδι, έτσι ώστε να αναπτύξουν ανοσία πριν την επιβίβαση στο πλοίο. Για τον σκοπό αυτόν, οι επιβάτες θα πρέπει να συμβουλευτούν τους οικογενειακούς γιατρούς ή τους γιατρούς ταξιδιωτικής ιατρικής. Οι ταξιδιωτικές εταιρείες και τα ταξιδιωτικά γραφεία θα πρέπει να συμβουλεύουν τους ταξιδιώτες να αναζητήσουν ιατρικές πληροφορίες από ιατρούς πριν την έναρξη της κρουαζιέρας και να εμβολιαστούν σύμφωνα με την συμβουλή των γιατρών τους. Οι εμβολιασμένοι ταξιδιώτες θα πρέπει να φέρουν επίσημο έγγραφο (πιστοποιητικό εμβολιασμού) που να αποδεικνύει τον εμβολιασμό. Σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα KYA (σχετ. 4) το πιστοποιητικό εμβολιασμού πρέπει να περιέχει κατ' ελάχιστο στοιχεία, όπως περιγράφονται στην ενότητα «Ορισμοί» σε γλώσσα προβλεπόμενη από την KYA.

Οι εταιρείες θα πρέπει να ζητάνε κατά την επιβίβαση των επιβατών το αποδεικτικό εμβολιασμού. Θα πρέπει να τηρούνται αρχεία με την κατάσταση εμβολιασμού όλων των επιβατών και των μελών πληρώματος και να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση που τα ζητήσουν οι αρμόδιες αρχές. Κάθε προσωπικό δεδομένο που κατέχει η πλοιοκτήτρια εταιρεία θα πρέπει να το διαχειρίζεται σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία για τα προσωπικά δεδομένα.

A.12.2. Διαγνωστικός έλεγχος πριν το ταξίδι

Όλοι οι ταξιδιώτες (επιβάτες και πλήρωμα) οι οποίοι ταξίδεψαν από το εξωτερικό στην χώρα επιβίβασης, θα πρέπει να ελέγχονται για SARS-CoV-2 σύμφωνα με τις απαιτήσεις της χώρας επιβίβασης. Για παράδειγμα, εντός 72 ωρών πριν από την άφιξη τους στο κρουαζιερόπλοιο με μοριακό ή ταχύ αντιγονικό τεστ (το οποίο περιέχεται στο έγγραφο “Common list of COVID-19 rapid antigen tests, including those of which their test results are mutually recognised, and a common standardised set of data to be included in COVID-19 test result certificates”,

https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

Μόνο όσοι έχουν αρνητικά τεστ θα πρέπει να επιτρέπονται να

επιβίβαστούν πάνω στο κρουαζιερόπλοιο, και εφόσον ο διαγνωστικός έλεγχος κατά την επιβίβαση είναι αρνητικός.

A.12.3. Πολιτική αποκλεισμού

Οι εταιρείες κρουαζιερόπλοιων θα πρέπει να εφαρμόσουν πολιτική αποκλεισμού σχετικά με τον COVID-19 και να ενημερώσουν το επιβατικό κοινό γι' αυτήν την πολιτική μέσω των ταξιδιωτικών πρακτόρων τις ταξιδιωτικές εταιρείες, τους υπεύθυνους της κρουαζιέρας και άλλες τουριστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα. Η εναρμόνιση της βιομηχανίας της κρουαζιέρας με αυτή την πολιτική και η επανειλημμένη διατύπωσή της θα διευκολύνει την αποδοχή και την κατανόηση από το κοινό. Επιβάτες με συμπτώματα και πιθανή έκθεση θα πρέπει να απαγορεύεται να ταξιδέψουν. Αναφορικά με αυτό, οποιοδήποτε άτομο το οποίο πληροί τον ορισμό της επαφής, ή εμφανίσει θετικό RT-PCR τεστ για SARS-CoV-2 ή ταχύ αντιγονικό τεστ (το οποίο περιέχεται στο έγγραφο “Common list of COVID-19 rapid antigen tests, including those of which their test results are mutually recognised, and a common standardised set of data to be included in COVID-19 test result certificates”,

https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf, δε θα γίνεται δεκτό για επιβίβαση στο πλοίο.

A.12.4. Σύσταση για ομάδες υψηλού κινδύνου

Για όσο διάστημα διαρκεί η πανδημία, θα πρέπει να εφαρμόζονται ιδιαίτερες προφυλάξεις σε επιβάτες και μέλη του πληρώματος που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου. Άτομα τα οποία ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων άνω των 60 χρόνων ή ατόμων οποιασδήποτε ηλικίας με υποκείμενα νοσήματα (χρόνιες παθήσεις όπως καρδιαγγειακές παθήσεις, διαβήτη, υπέρταση, χρόνιες αναπνευστικές παθήσεις, ανοσοκατεσταλμένα άτομα, σοβαρή παχυσαρκία άτομα με δείκτη μάζας σώματος μεγαλύτερο του 40, κλπ.), θα πρέπει να ζητείται να επισκεφθούν γιατρό πριν το ταξίδι για να εξεταστούν και να διαπιστωθεί εάν είναι σε θέση να ταξιδεύσουν. Οι ταξιδιώτες που ανήκουν στην ομάδα υψηλού κινδύνου θα πρέπει να συμβουλεύονται τον προσωπικό τους γιατρό, ώστε να εμβολιαστούν πριν το ταξίδι.

A.12.5. Πληροφορίες για την πολιτική αποκλεισμού

Οι υπεύθυνοι της κρουαζιέρας και οι ταξιδιωτικοί πράκτορες θα πρέπει να παρέχουν στις ιστοσελίδες τους και στο ηλεκτρονικό σύστημα κρατήσεων όλες τις σχετικές πληροφορίες αναφορικά με την πολιτική αποκλεισμού, όπως και οποιαδήποτε προαπαιτούμενα και ιδιαίτερους τοπικούς κανόνες που μπορεί να υπάρχουν. Ιδανικά, θα πρέπει να είναι υποχρεωτική η ανάγνωση αυτών των πληροφοριών πριν την ολοκλήρωση της κράτησης. Το υλικό αυτό θα πρέπει να είναι διαθέσιμο στην εθνική γλώσσα, στα αγγλικά και όπου χρειάζεται και σε άλλες γλώσσες με βάση το πιο σύνηθες προφίλ των επιβατών στο αντίστοιχο κρουαζιερόπλοιο.

A.13. Ετοιμότητα για την ανταπόκριση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης λόγω COVID-19 σε κρουαζιερόπλοια

A.13.1. Εκπαίδευση / πρόσληψη προσωπικού:

Όλα τα άτομα που πρόκειται να εργαστούν στο πλοίο, αλλά και εξωτερικοί συνεργάτες που έρχονται σε επαφή εν πλω ή επί ξηράς με επιβάτες και πλήρωμα θα πρέπει να ολοκληρώσουν πρόγραμμα εκπαίδευσης σχετικά με τον COVID-19.

Για την καλύτερη επίβλεψη, τον έλεγχο και τη διαχείριση κρουσμάτων συστήνεται να είναι διαθέσιμο επιπλέον ιατρικό προσωπικό στο πλοίο, εάν κρίνεται απαραίτητο (π.χ. με βάση τον αριθμό επιβατών/ τη δημογραφική τους εικόνα κλπ).

A.13.2. Επικοινωνιακή πολιτική και ενημέρωση επιβατών:

Οι εταιρείες και τα ταξιδιωτικά πρακτορεία θα πρέπει να ενημερώσουν τους ταξιδιώτες ότι σύμφωνα με την πολιτική αποκλεισμού της εταιρείας μπορεί να μην τους επιτραπεί η επιβίβαση, εάν έχουν συμπτώματα συμβατά με τον COVID-19, εάν έχουν θετικό αποτέλεσμα σε RT-PCR τεστ ή σε ταχύ αντιγονικό τεστ (rapid test) για τον SARS-CoV-2 ή αν πληρούν τον ορισμό της επαφής.

Πληροφορίες θα πρέπει να δίνονται σε ταξιδιώτες και μέλη του πληρώματος πριν το ταξίδι και αν είναι δυνατόν συχνά και κατά τη διάρκεια του ταξιδιού (π.χ. μέσω ηλεκτρονικών αναρτήσεων, ηχογραφημένων μηνυμάτων κλπ). Οι πληροφορίες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν:

- Τα μέτρα ελέγχου εν πλω (όπου εφαρμόζονται)
- Όλες τις προϋποθέσεις ελέγχου για COVID-19 πριν το ταξίδι/ την επιβίβαση
- Στην περίπτωση που μέλη του πληρώματος ή επιβάτες έχουν εμβολιαστεί, τότε συνιστάται να έχουν μαζί τους το πιστοποιητικό εμβολιασμού, και να το παρουσιάζουν σε αξιωματικούς του πλοίου ή στις αρμόδιες αρχές (στην περίπτωση που τους ζητηθεί κατά την εκτίμηση επικινδυνότητας)
- Τα συμβατά συμπτώματα με τον COVID-19, συμπεριλαμβανομένης της ξαφνικής εμφάνισης τουλάχιστον ενός από τα παρακάτω: προσφάτως εμφανιζόμενος βήχας, πυρετός, δύσπνοια, ξαφνική απώλεια της γεύσης/ όσφρησης κ.α.
- Την πιθανότητα να τους αρνηθεί η επιβίβαση, εάν έχουν θετικό αποτέλεσμα σε RT-PCR τεστ ή ταχύ αντιγονικό τεστ (rapid test), ή εάν έχουν παρουσιάσει συμπτώματα συμβατά με ενδεχόμενο κρούσμα COVID-19 ή εάν πληρούν τον ορισμό της επαφής.
- Συμβουλές για τον κίνδυνο ταξιδιού σε όλα τα άτομα με χρόνιες παθήσεις και σε ανοσοκατεσταλμένα άτομα.
- Συστάσεις στους επιβάτες άνω των 60 ετών να συμβουλευτούν το γιατρό τους για το αν είναι σε θέση να ταξιδεύσουν.

- Τα μέτρα υγιεινής: το πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό ή την απολύμανση των χεριών με αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα (σύνθεσης τουλάχιστον με 60% αιθυλικής αλκοόλης ή 70% ισοπροπυλικής αλκοόλης), την αναπνευστική υγιεινή (για βήχα και φτάρνισμα), την απόρριψη χρησιμοποιημένων χαρτομάντιλων, τη φυσική απόσταση (συν την κατάργηση της χειραψίας), τη χρήση μασκών στο πρόσωπο, την αποφυγή αγγίγματος της μύτης, των ματιών και του στόματος χωρίς το προηγούμενο πλύσιμο των χεριών κλπ.
- Τις ενέργειες που θα εφαρμοστούν σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων συμβατών με COVID-19.
- Τους κανόνες και τα μέτρα υγιεινής που εφαρμόζονται στους προορισμούς των κρουαζιερόπλοιων (π.χ. φυσική απόσταση, αποβίβαση, χρήση μάσκας προσώπου)
- Την υποχρέωση να αναφέρουν άμεσα στο πλήρωμα του κρουαζιερόπλοιου συμπτώματα συμβατά με COVID-19, εφόσον αυτό συμβεί κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο αυτά μπορούν να τα αναφέρουν (π.χ. κάποια αποκλειστική τηλεφωνική γραμμή ή σημείο στο πλοίο για να απευθυνθούν). Το πλήρωμα θα ενημερώσει τότε τον υπεύθυνο αξιωματικό για την εφαρμογή του σχεδίου διαχείρισης εκτάκτου ανάγκης/έξαρσης
- Την υποχρέωση για αυτο-περιορισμό, μετά την αποβίβαση, και αναζήτηση άμεσης ιατρικής βοήθειας (και πως θα τη ζητήσουν), εάν εμφανίσουν πυρετό, βήχα, δυσκολία στην αναπνοή, ξαφνική απώλεια γεύσης/ όσφρησης και να ενημερώσουν το ιατρικό προσωπικό για το προηγούμενο ταξιδιωτικό ιστορικό τους.

A.13.3. Σχέδιο έκτακτης ανάγκης εν πλω

Κάθε κρουαζιερόπλοιο θα πρέπει να διαθέτει γραπτό σχέδιο διαχείρισης έκτακτης ανάγκης/σχέδιο διαχείρισης έξαρσης κρουσμάτων COVID-19 του κρουαζιερόπλοιου. Για την εφαρμογή και εκτέλεση του γραπτού σχεδίου θα πρέπει να οριστεί ένας ειδικός συντονιστής (ship officer) με τον αντικαταστάτη του ή μια ομάδα έργου διαχείρισης επιδημίας. Συστήνεται ο συντονιστής να είναι ένας εξουσιοδοτημένος αξιωματικός του πλοίου, κατά προτίμηση επαγγελματίας υγείας και ειδικότερα ιατρός, ο οποίος θα συντονίσει την εκτέλεση του σχεδίου δράσης για την πρόληψη και τον έλεγχο της επιδημίας. Το σχέδιο διαχείρισης έκτακτης ανάγκης/σχέδιο διαχείρισης έξαρσης κρουσμάτων COVID-19 του κρουαζιερόπλοιου θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα κατά περίπτωση:

A. Μέτρα πρόληψης

- Φυσική απόσταση
- Κανόνες ατομικής υγιεινής
- Χρήση μέσων ατομικής προστασίας

- Υγειονομικός έλεγχος συμπτωμάτων συμβατών με covid-19 στα μέλη του πληρώματος του κρουαζιερόπλοιου και, όπου κρίνεται απαραίτητο σε επιβάτες, με καθημερινές ανέπαφες μετρήσεις θερμοκρασίας ή αυτοελέγχους και καταγραφή των αποτελεσμάτων
- Διαδικασίες ανταπόκρισης σε ενδεχόμενο κρούσμα (προσωρινή καραντίνα, ιατρική εξέταση και υποβολή σε εργαστηριακό τεστ)
- Καθιερωμένη Λειτουργική Διαδικασία (Standard Operating Procedure /SOP) καθαρισμού και απολύμανσης για όλους τους τύπους επιφανειών και υλικών, προσδιορίζοντας τα απολυμαντικά και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται
- (SOP) για τον καθαρισμό ύματισμού
- (SOP) καθαρισμού και απολύμανσης περιβάλλοντος μετά από μόλυνση από εκκρίσεις του ανθρωπίνου σώματος
- Διαχείριση ασφάλειας τροφίμων (π.χ. στην τραπεζαρία και το σερβίρισμα)
- Διαχείριση ασφάλειας πόσιμου νερού
- Διαχείριση ασφάλειας νερού δεξαμενών κολύμβησης και σχετικών εγκαταστάσεων αναψυχής
- Εξαερισμός των εσωτερικών χώρων
- Σχέδιο επικοινωνίας για αναφορά περιστατικών δημόσιας υγείας στις αρμόδιες αρχές
- Διαχείριση δεδομένων υγείας και έλεγχος εγγράφων/ δικαιολογητικών (π.χ. Έντυπο δημόσιας υγείας εντοπισμού επιβατών / πληρώματος (PLF) - Ναυτιλιακή Δήλωση Υγείας- MDH)

B. Μέτρα ανταπόκρισης και διαχείρισης πιθανού/επιβεβαιωμένου κρούσματος COVID-19

- Λήψη συνέντευξης από τα κρούσματα
- Πλάνο απομόνωσης/ καραντίνας πιθανού/ επιβεβαιωμένου κρούσματος και των στενών του επαφών
- Γραπτή διαδικασία μετά από συνενόηση με το λιμάνι βάσης (home port), τα λιμάνια έκτακτης ανάγκης και ενδεχομένως τα λιμάνια προορισμού για υπηρεσίες διακομιδής με ασθενοφόρο (ή αεροδιακομιδής) ασθενούς με COVID-19
- Συνεργασία με τις εθνικές αρμόδιες Αρχές για τη διεξαγωγή ιχνηλάτησης και καραντίνας των επαφών ή απομόνωσης ασθενών
- Σχέδιο για να απομονωθούν ασυμπτωματικοί ή προ-συμπτωματικοί ταξιδιώτες (επιβάτες ή μέλη του πληρώματος με θετικά αποτελέσματα στο RT-PCR τεστ για SARS-CoV-2 ή στο ταχύ αντιγονικό τεστ (rapid test) και στενές επαφές (εκτεθειμένοι συνεπιβάτες και προσωπικό με αρνητικά αποτελέσματα στο RT-PCR τεστ για SARS-CoV-2 ή στο ταχύ αντιγονικό τεστ (rapid test))

- Διακομιδή (αν χρειάζεται) σε νοσοκομεία ή χώρους απομόνωσης/καραντίνας επί της στεριάς
- Διαδικασίες καθαρισμού και απολύμανσης μολυσμένων χώρων, αντικειμένων και εξοπλισμού (καθημερινού και τελικού καθαρισμού και απολύμανσης)
- Στρατηγική επικοινωνίας για την εκ των υστέρων ενημέρωση των επαφών επιβεβαιωμένου κρούσματος COVID-19 μεταξύ των επιβατών και του πληρώματος συμπεριλαμβανομένης της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης
- Σχέδιο για επαναπατρισμό επιβατών και μελών του πληρώματος, λαμβάνοντας υπόψη διαφορετικά σενάρια για μερική ή πλήρη εκκένωση του πλοίου σε περίπτωση επιδημίας COVID-19, μετά από συνεννόηση με το λιμάνι βάσης (home port) ή με κάποιον από τους λιμένες έκτακτης ανάγκης, το οποίο πρέπει να διαθέτει αεροδρόμιο διεθνών πτήσεων σε κοντινή απόσταση.

A.13.4. Προμήθειες και εξοπλισμός

Θα πρέπει να υπάρχουν στο πλοίο επαρκείς ιατρικές προμήθειες και εξοπλισμός για την αντιμετώπιση μεμονωμένου κρούσματος ή επιδημίας. Επαρκείς προμήθειες απολυμαντικών, ειδών υγιεινής χεριών, χαρτομάντηλων, μασκών προσώπου και ποδοκίνητων κάδων απορριμμάτων θα πρέπει να υπάρχουν στο πλοίο και να είναι διαθέσιμες και στις εγκαταστάσεις επιβίβασης και αποβίβασης.

Θα πρέπει να υπάρχουν πάνω στο πλοίο επαρκείς προμήθειες διαγνωστικών τεστ (kits διαγνωστικών RT-PCR τεστ ή/και ταχεία αντιγονικά τεστ) καθώς και ο απαραίτητος εξοπλισμός για τη συλλογή δειγμάτων για εξέταση επί ξηράς ή στο πλοίο.

Επίσης, θα πρέπει να υπάρχουν στο πλοίο προμήθειες μέσων ατομικής προστασίας, όπως: ιατρικές μάσκες προσώπου, μάσκες υψηλής προστασίας με φίλτρο (π.χ. FFP2 ή FFP3, ή μάσκες παρόμοιων προτύπων), εξαρτήματα προστασίας ματιών (γυαλιά ή προσωπίδες), γάντια και μακρυμάνικες αδιάβροχες ρόμπες (μπορούν να συμπεριληφθούν και ποδιές). Συνιστάται οι μάσκες υψηλής αναπνευστικής προστασίας με φίλτρο να μην έχουν βαλβίδα εκπνοής καθώς μπορεί να επιτρέπουν την απελευθέρωση εκπονούμενων σταγονιδίων από τον χρήστη.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας και προμήθειες σχετικές με τον COVID-19 μπορείτε να βρείτε εδώ: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance>.

Οι προμήθειες σε μέσα ατομικής προστασίας θα πρέπει να επαρκούν για χρήση από τους επιβάτες και τα μέλη του πληρώματος (βλ. Παράρτημα 4). Στην περίπτωση που το πλήρωμα και οι επιβάτες χρησιμοποιούν μάσκα κοινότητας, θα πρέπει να υπάρχουν επαρκής ποσότητες μασκών κοινότητας για την διάρκεια του ταξιδιού. Οι μάσκες κοινότητας δεν θεωρούνται μέσα ατομική προστασία, αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μέσα για την πρόληψη της μετάδοσης σταγονιδίων. Αυτές οι μάσκες θα πρέπει να

κατασκευάζονται είτε από πολλές στρώσεις υφάσματος πυκνής ύφανσης που αναπνέει, και μπορούν να προμηθεύονται από το εμπόριο, ή να κατασκευάζονται στο σπίτι. Ορθότερη χρήση τους, αποτελεί η τοποθέτησή τους πάνω από τη χειρουργική μάσκα (σχετ. 16).

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το φιλτράρισμα, την διατνοή και την εφαρμογή των κατασκευασμένων μασκών κοινότητας μπορείτε να βρείτε εδώ: [https://www.who.int/publications/i/item/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)-outbreak](https://www.who.int/publications/i/item/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-(2019-ncov)-outbreak). Επιπρόσθετα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN) καθώς και άλλοι οργανισμοί έχουν εκδώσει οδηγίες για τις ελάχιστες απαιτήσεις των μασκών κοινότητας (https://www.cencenelec.eu/research/CWA/Documents/CWA17553_2020.pdf). Περισσότερες συστάσεις για τα είδη των μέσων ατομικής προστασίας που απαιτούνται σύμφωνα με τη θέση εργασίας και το χώρο μπορείτε να βρείτε εδώ: <https://www.healthygateways.eu/Novel-coronavirus>

Β. ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ

B.1. Εμβολιασμός του πληρώματος

Μέλη πληρώματος εμβολιασμένα και ανεμβολίαστα την ημέρα της επιβίβασης καθώς και ναυτικοί που ναυτολογούνται για πρώτη φορά στο πλοίο είναι υποχρεωτικό να υποβάλλονται το αργότερο είκοσι τέσσερις (24) ώρες πριν προσέλθουν για πρώτη φορά στο πλοίο σε διαγνωστικό έλεγχο νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 (rapid test ή PCR test) σε ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια, όπως ορίζονται στο π.δ. 84/2001, ή σε ιδιωτικές κλινικές, ή σε φαρμακεία, ή σε ιδιώτες ιατρούς με δική τους επιβάρυνση.

Συνιστάται το πλήρωμα να είναι εμβολιασμένο για τον SARS-CoV-2. Προς το παρόν, το πλήρωμα μπορεί να εμβολιαστεί σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμού. Ο εμβολιασμός του πληρώματος πλοίων που πλέουν σε Ευρωπαϊκά ύδατα θα πρέπει να γίνει νόμιμα από επίσημες αρχές. Μέλη πληρώματος τα οποία έχουν εμβολιαστεί θα πρέπει να έχουν επίσημα έγγραφα τα οποία αποδεικνύουν τον εμβολιασμό όπως αυτά περιγράφονται στο κεφάλαιο των ορισμών.

Οι πλοιοκτήτριες εταιρείες θα πρέπει να ζητούν το αποδεικτικό εμβολιασμού κατά την επιβίβαση. Οι πλοιοκτήτριες εταιρείες θα πρέπει να επιβεβαιώνουν την εγκυρότητα των αποδεικτικών, ελέγχοντας για τα απαιτούμενα που παρουσιάζονται στο κεφάλαιο των ορισμών, ή στην περίπτωση Ευρωπαϊκού Ψηφιακού Πιστοποιητικού ελέγχοντας το QR code. Θα πρέπει να τηρούνται καταστάσεις με τα μέλη πληρώματος που έχουν εμβολιαστεί και οι οποίες θα περιλαμβάνουν το όνομα του εμβολίου και την ημερομηνία, έτσι ώστε να χρησιμοποιηθούν κατά την λήψη αποφάσεων σε περίπτωση έξαρσης κρουσμάτων. Η

διαχείριση των προσωπικών δεδομένων από τις εταιρείες θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τα προσωπικά δεδομένα.

B.2. Έλεγχος του πληρώματος πριν την επανεκκίνηση της λειτουργίας και των νέων μελών πληρώματος

Πριν την επανεκκίνηση της λειτουργίας των κρουαζιερόπλοιων, οι εταιρείες θα πρέπει να ελέγξουν, με RT-PCR τεστ, όλα τα μέλη πληρώματος τα οποία βρίσκονται ήδη πάνω στο πλοίο. Αν βρεθεί θετικό αποτέλεσμα, τότε θα πρέπει να ενεργοποιηθεί και να εφαρμοστεί το σχέδιο δράσης αντιμετώπισης κρούσματος όπως περιγράφεται στην οδηγία του EU HEALTHY GATEWAYS: “Advice for ship operators for preparedness and response to the outbreak of COVID-19”: <https://www.healthygateways.eu/Novel-coronavirus>.

Νέο πλήρωμα (νεοπροσληφθέντες ή πλήρωμα το οποίο επιστρέφει στο πλοίο μετά από άδεια) θα πρέπει να ελεγχεται με RT-PCR τεστ εντός 72 ωρών πριν την άφιξη του στο κρουαζιερόπλοιο. Μόνο αυτοί που έχουν αρνητικά αποτελέσματα θα πρέπει να επιτρέπονται να επιβιβαστούν στο πλοίο, εφόσον ο επιπρόσθετος διαγνωστικός έλεγχος (με RT-PCR ή ταχύ αντιγονικό τεστ) την ημέρα της επιβίβασης είναι επίσης αρνητικός.

Όλο το πλήρωμα (νεοπροσληφθέντες ή πλήρωμα το οποίο επιστρέφει στο πλοίο μετά από άδεια) θα πρέπει να ελεγχθεί με RT-PCR τεστ ή με ταχύ αντιγονικό τεστ την ημέρα της επιβίβασης. Ο τύπος του αντιγονικού τεστ θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο έγγραφο: “Common list of COVID-19 rapid antigen tests, including those of which their test results are mutually recognised, and a common standardised set of data to be included in COVID-19 test result certificates”,

https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf.

Το νέο πλήρωμα που δεν είναι εμβολιασμένο, θα πρέπει να τεθεί σε καραντίνα είτε επί του πλοίου είτε επί ξηράς, για 10 μέρες και στην συνέχεια να ελεγχθεί την δέκατη μέρα με RT-PCR τεστ ή NAAT (Nucleic Acid Amplification Test) τεστ στο τέλος της καραντίνας και στην συνέχεια να τεθεί σε «καραντίνα εργασίας» για τέσσερις ακόμα μέρες. Το νέο πλήρωμα που είναι εμβολιασμένο, θα πρέπει να τεθεί σε καραντίνα είτε επί του πλοίου είτε επί ξηράς, για 7 μέρες και στην συνέχεια να ελεγχθεί την έβδομη μέρα με RT-PCR τεστ ή NAAT (Nucleic Acid Amplification Test) τεστ στο τέλος της καραντίνας. Για πλοία με λιγότερους από 100 επιβάτες και όπου τα παραπάνω δεν είναι εφικτά η καραντίνα του πληρώματος μπορεί να λάβει μέρος επί της ξηρά στην χώρα επιβίβασης και στην συνέχεια το πλήρωμα να μεταφερθεί στο πλοίο απευθείας (green lane). Μετά το τέλος της καραντίνας και στην περίπτωση που το αποτέλεσμα του ελέγχου είναι αρνητικό, το νέο πλήρωμα μπορεί να ξεκινήσει την εργασία του πάνω στο πλοίο. Οι ίδιες διαδικασίες ελέγχου και καραντίνας θα πρέπει να εφαρμόζονται και για πλήρωμα το οποίο μεταφέρεται από άλλο πλοίο. Η καραντίνα δεν απαιτείται στην περίπτωση απευθείας μεταφοράς από πλοίο σε πλοίο

χρησιμοποιώντας μόνο ιδιωτικά μέσα μεταφοράς και χωρίς διανυκτέρευση. Εξωτερικοί συνεργάτες οι οποίοι θα εργαστούν επί του πλοίου για μικρή χρονική περίοδο (μικρότερη της μίας βδομάδας) θα πρέπει να μπουν σε «καραντίνα εργασίας» και να διενεργείται εργαστηριακός έλεγχος με ταχύ αντιγονικό τεστ κάθε μέρα.

B.3. Τακτικός έλεγχος του πληρώματος

Μετά την επιβίβαση, εφόσον το πλοίο φέρει επιβάτες και αφού αρχίσει το τακτικό πρόγραμμα εργασιών του, το πλήρωμα το οποίο δεν έχει εμβολιαστεί θα υποβάλλεται σε διαγνωστικό έλεγχο δύο (2) φορές την εβδομάδα μία (1) με αυτοδιαγνωστικό έλεγχο (self-test) εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών προ Δευτέρας εκάστης εβδομάδας και μία (1) με τη χρήση ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου κορωνοϊού COVID-19 (rapid -test) εντός των τελευταίων σαράντα οκτώ (48) ωρών προ Πέμπτης εκάστης εβδομάδας. Το πλήρωμα που είναι εμβολιασμένο θα υποβάλλεται σε διαγνωστικό έλεγχο με μοριακό τεστ ή ταχύ αντιγονικό τεστ μία (1) φορά την εβδομάδα. Σε κρουαζιέρες στις οποίες τουλάχιστον 95% του πληρώματος και τουλάχιστον 95% των επιβατών είναι εμβολιασμένοι, τα ανεμβολίαστα μέλη του πληρώματος θα υποβάλλονται σε διαγνωστικό έλεγχο με μοριακό τεστ ή ταχύ αντιγονικό τεστ δύο (2) φορές την εβδομάδα, ενώ τα εμβολιασμένα μέλη του πληρώματος θα υποβάλλονται σε διαγνωστικό έλεγχο με μοριακό τεστ ή ταχύ αντιγονικό τεστ κάθε 14 μέρες. Ο έλεγχος των εμβολιασμένων θα πρέπει να χωρίζεται σε δύο εβδομάδες, όπου κατά την πρώτη θα ελέγχονται, το πενήντα τοις εκατό (50%) του πληρώματος κάθε τμήματος και την δεύτερη βδομάδα θα ελέγχονται το υπόλοιπο πενήντα τοις εκατό (50%) του κάθε τμήματος. Το πλήρωμα θα πρέπει να έχει διαθέσιμα τα αποτελέσματα επί του πλοίου, σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή για έλεγχο από τις Λιμενικές και τις Υγειονομικές Αρχές.

Παρακάτω παρουσιάζονται θέματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την διαδικασία επιτηρούμενης αυτοσυλλογής (self-collection) ρινικών επιχρισμάτων για τον τακτικό έλεγχο του πληρώματος. Η διαδικασία θα πρέπει να καθοριστεί με την σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υγειονομικών Αρχών του Λιμένα Βάσης, ως μέρος της διαλειτουργικότητας των σχεδίων έκτακτης ανάγκης του πλοίου και του λιμένα.

Η εταιρεία θα πρέπει να αναπτύξει λεπτομερείς διαδικασίες για την διενέργεια επιτηρούμενης αυτοσυλλογής ρινικών επιχρισμάτων και να τις καταθέσει για έγκριση των αρμόδιων αρχών. Οι διαδικασίες θα πρέπει να περιγράφουν τα παρακάτω.

- **Ποιος και πως επιτηρεί την διαδικασία συλλογής;** Ένα μέλος της ιατρονοσηλευτικής ομάδας ή άλλος εξωτερικός συνεργάτης με ιατρικό ή νοσηλευτικό υπόβαθρο θα πρέπει να είναι παρών και να επιτηρεί τις διαδικασίες. Επιπρόσθετοι οι βοηθοί των επιμέρους ομάδων, οι οποίοι έχουν λάβει εκπαίδευση για τα καθήκοντα τους, θα αναλαμβάνουν την επιτήρηση των επιμέρους ομάδων. Η

κάθε ομάδα που επιτηρείται από ένα βοηθό δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 12 άτομα κάθε στιγμή.

- Πως θα ενημερώνεται το πλήρωμα για την διαδικασία δειγματοληψίας; Θα πρέπει να δίνονται οδηγίες γραπτώς (κατά προτίμηση με σχήματα και εικόνες) και προφορικώς (μπορούν να χρησιμοποιηθούν και βίντεο) σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχει ο κατασκευαστής των τεστ.
- **Ποια είναι τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν κατά την διάρκεια της διαδικασίας;** Θα πρέπει να τηρούνται αποστάσεις (1,5 μέτρων) μεταξύ των παρευρισκόμενων στην αίθουσα. Θα πρέπει όλα τα άτομα να εφαρμόζουν υγιεινή χεριών. Οι επιτηρητές και οι βοηθοί θα πρέπει να φορούν μάσκες υψηλής αναπνευστικής προστασίας, ποδιές μίας χρήσης, γάντια, και προστασία ματιών. Οι μάσκες προσώπου θα πρέπει να φοριούνται καθ' όλη την διάρκεια της διαδικασίας. Η αφαίρεση των μασκών επιτρέπεται μόνο κατά την διάρκεια συλλογής του ρινικού επιχρίσματος.
- Πως αναγνωρίζονται τα μέλη του πληρώματος και πως ταυτοποιούνται τα δείγματα; Συνιστάται, να αποφεύγεται η χρήση κοινόχρηστου εξοπλισμού για την ταυτοποίηση των δειγμάτων (π.χ. μολύβια, έγγραφα, κτλ.). Οι διαδικασίες θα πρέπει να αποτρέπουν την διασταυρούμενη επιμόλυνση.
- **Ποιες είναι οι διαδικασίες διαχείρισης αποβλήτων;** Όλα τα απόβλητα θα συλλέγονται και θα διατίθενται ως μολυσματικά απόβλητα σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων του πλοίου.
- **Ποιες είναι οι διαδικασίες καθαρισμού και απολύμανσης;** Επιφάνειες και κάθε άλλο επαναχρησιμοποιούμενο αντικείμενο θα πρέπει να απολυμαίνεται μετά από κάθε χρήση. Η αίθουσα θα πρέπει να αερίζεται επαρκώς μεταξύ των αλλαγών των ομάδων. Ο καθαρισμός και απολύμανση της αίθουσας αναμονής και της αίθουσας όπου πραγματοποιείται η δειγματοληψία θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες απολύμανση του πλοίου για τον COVID-19.
- **Ποιος είναι υπεύθυνος για την ανάγνωση, ερμηνεία και υπογραφή των αποτελεσμάτων;** Η ανάγνωση, ερμηνεία και υπογραφή των αποτελεσμάτων θα πρέπει να γίνεται από ένα μέλος του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού ή από ένα εξωτερικό συνεργάτη με συναφή προσόντα. Η καταγραφή των αποτελεσμάτων μπορεί να γίνει από τους βοηθούς. Τα αρχεία μπορούν να περιλαμβάνον τα δεδομένα που παρουσιάζονται στον ορισμό του όρου «αποδεικτικό διαγνωστικό ελέγχου» και θα πρέπει να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση που ζητηθούν από τις

αρμόδιες αρχές.

- **Ποια είναι η διαδικασία στην περίπτωση θετικού αποτελέσματος;** Θα πρέπει να ακολουθείται η διαδικασία διαχείρισης κρούσματος COVID-19 όπως αυτή περιγράφεται στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης του πλοίου. Η διαδικασία αυτοσυλλογής θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο για τον τακτικό έλεγχο του πληρώματος και όχι για την επιβεβαίωση πιθανού κρούσματος.
- **Ποια είδη τεστ μπορούν να χρησιμοποιηθούν;** Θα πρέπει να χρησιμοποιείται ταχύ αντιγονικό τεστ (το οποίο περιέχεται στο έγγραφο “Common list of COVID-19 rapid antigen tests, including those of which their test results are mutually recognised, and a common standardised set of data to be included in COVID-19 test result certificates”,
https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/covid19_rat_common-list_en.pdf),

Ο τύπος του αντιγονικού τεστ θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο έγγραφο: “Common list of COVID-19 rapid antigen tests, including those of which their test results are mutually recognised, and a common standardised set of data to be included in COVID-19 test result certificates”,

https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf). Αυτός ο έλεγχος θα πρέπει να θεωρείται ως επιπρόσθετο μέτρο και δεν θα πρέπει να δημιουργεί ψευδή αίσθηση ασφάλειας.

Επιπρόσθετα των διαγνωστικών ελέγχων, θα πρέπει να εφαρμοστούν και άλλα μέτρα (π.χ. υγιεινή των χεριών, φυσική απόσταση, χρήση μέσων ατομική προστασίας, επαρκής αερισμός, καθαρισμός και απολύμανση, κτλ.).

Στην περίπτωση που εντοπιστεί κρούσμα COVID-19 μεταξύ του πληρώματος (εξαιρουμένου του νέου πληρώματος το οποίο είναι σε καραντίνα επί του πλοίου), τότε θα πρέπει να ενεργοποιηθεί και να εφαρμοστεί το σχέδιο δράσης αντιμετώπισης κρούσματος, όπως περιγράφεται στην οδηγία του EU HEALTHY GATEWAYS: “Advice for ship operators for preparedness and response to the outbreak of COVID-19” προσβάσιμο στο σύνδεσμο : <https://www.healthygateways.eu/Novel-coronavirus>. Στην περίπτωση αυτή όλα τα μέλη του πληρώματος και οι επιβάτες θα πρέπει να ελεγχθούν με RT-PCR τεστ ή ταχύ αντιγονικό τεστ το ταχύτερο δυνατόν, σύμφωνα με εκτίμηση επικινδυνότητας που διενεργείται κατά την ιχνηλάτηση επαφών. Ανάλογα με τα αποτελέσματα της εκτίμησης επικινδυνότητας, μπορεί να αποφασιστεί να διενεργηθούν διαγνωστικοί έλεγχοι όχι μόνο στις στενές επαφές αλλά και στις επαφές χαμηλού κινδύνου.

Γ. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΤΗΣ COVID-19 ΣΤΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΟΠΟΙΑ

Γ.1. Προ- επιβιβαστικός έλεγχος

Επιβάτες με συμπτώματα συμβατά με ενδεχόμενο κρούσμα COVID-19 και πιθανή έκθεση στον κορωνοϊό θα πρέπει να αποτρέπονται να ταξιδέψουν. Οποιοδήποτε άτομο εμφανίζει συμπτώματα συμβατά με COVID-19 ή πληροί τον ορισμό της επαφής ή έχει ελεγχθεί ως θετικό για SARS-CoV-2 με RT-PCR τεστ ή ταχύ αντιγονικό τεστ (rapid test) δε θα γίνεται δεκτό για επιβίβαση στο πλοίο.

Ο προ- επιβιβαστικός έλεγχος μπορεί να εντοπίσει συμπτωματικούς ταξιδιώτες και αυτούς που δηλώνουν ειλικρινά προηγούμενή τους έκθεση. Ο προ- επιβιβαστικός έλεγχος αποσκοπεί στην εκτίμηση της παρουσίας συμπτωμάτων και/ ή της έκθεσης σε COVID-19 περιπτώσεων σε ταξιδιώτες. Τα μέτρα ελέγχου μπορεί να μην εντοπίσουν ήπια συμπτώματα, ασυμπτωματικούς ή σε περίοδο επώασης ταξιδιώτες ή αυτούς που αποκρύπτουν τα συμπτώματα (π.χ. χρησιμοποιώντας αντιτυρετικά). Τέτοιου είδους επιβάτες μπορεί να μην ανιχνευτούν και επομένως να επιβιβαστούν στο πλοίο. Οι ταξιδιώτες πριν την επιβίβαση θα ενημερώνονται ότι, αν κατά το ταξίδι κριθούν ως εκτεθειμένοι ή πιθανώς μολυσμένοι από SARS-CoV-2, θα μπαίνουν σε καραντίνα ή θα απομονώνονται και θα αντιμετωπίζονται αναλόγως.

Τα μέτρα προ- επιβιβαστικού ελέγχου διεξάγονται σε διαδικασία 2 βημάτων: πρωταρχικού και δευτερογενούς ελέγχου. Ο πρωταρχικός έλεγχος περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των τεστ (RT-PCR τεστ ή ταχύ αντιγονικό τεστ (rapid test)), μια αρχική εκτίμηση απ' το προσωπικό, συμπεριλαμβανομένης της παρατήρησης των επιβατών για οποιαδήποτε συμπτώματα μεταδοτικής ασθένειας και της μέτρησης της θερμοκρασίας του σώματός τους. Παράλληλα περιλαμβάνει τη συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου ελέγχου υγείας την ημέρα της αναχώρησης, που περιλαμβάνει ερωτήματα αναφορικά με την παρουσία σχετικών συμπτωμάτων και/ ή την έκθεση σε κάποιο κρούσμα COVID-19. Ένα παράδειγμα **προ-επιβιβαστικού ερωτηματολογίου υγείας** συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα 1. Όπου είναι εφικτή η χρήση των ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων, είναι προτιμητέα σε σχέση με τα γραπτά ερωτηματολόγια για να ελαχιστοποιηθεί η επαφή με το πλήρωμα. Όταν κριθεί απαραίτητο από τον πρωταρχικό έλεγχο, ακολουθεί παραπομπή του επιβάτη για την απαιτούμενη ιατρική εξέταση(δευτερογενής έλεγχος).

Γ.2. Διαγνωστικός έλεγχος επιβατών την ημέρα της επιβίβασης

Επιβάτες, εμβολιασμένοι και ανεμβολίαστοι, την ημέρα της επιβίβασης, θα υποβάλλονται σε εργαστηριακό έλεγχο με τη μέθοδο PCR, είτε σε έλεγχο με τη χρήση ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου κορωνοϊού COVID-19 (rapid -test).

Όλοι οι επιβάτες (εκτός αυτών κάτω των έξι χρονών) θα πρέπει να ελεγχθούν με RT-PCR τεστ ή με ταχύ αντιγονικό τεστ την ημέρα της επιβίβασης (ή την πρώτη ημέρα της κρουαζιέρας στην περύπτωση που ο έλεγχος δεν είναι δυνατό να διενεργηθεί την ημέρα της επιβίβασης). Στην περύπτωση που χρησιμοποιούνται ταχέα αντιγονικά τεστ, ο τύπος του αντιγονικού τεστ θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο έγγραφο: “Common list of COVID-19 rapid antigen tests, including those of which their test results are mutually recognised, and a common standardised set of data to be included in COVID-19 test result certificates”,https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf).

Γ.3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΕΝ ΠΛΩ

Ο καθημερινός έλεγχος υγείας όλου του πληρώματος μπορεί να συνδράμει στον έγκαιρο εντοπισμό κρουσμάτων COVID-19. Η καθημερινή ανέπαφη μέτρηση της θερμοκρασίας ή ο αυτοέλεγχος και η άμεση αναφορά στους προϊστάμενους οποιουδήποτε ήπιου ή σοβαρού συμπτώματος συμβατού με COVID-19 είναι υψηστης σημασίας. Οποιοδήποτε μέλος του πληρώματος με θερμοκρασία από 38 και άνω θα πρέπει να αυτο-απομονώνεται άμεσα, να του παρέχονται τα κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας (π.χ. χειρουργική μάσκα ή μάσκα υψηλής προστασίας) και να ενημερώνει τον προϊστάμενό του και το ιατρικό προσωπικό.

Επιβάτες οι οποίοι δεν έχουν εμβολιαστεί και πραγματοποιούν κρουαζιέρες μέχρι επτά (7) διανυκτερεύσεις, θα υποβάλλονται σε διαγνωστικό έλεγχο την 3^η με 4^η ημέρα, είτε με τη χρήση ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου κορωνοϊού COVID-19 (rapid-test) είτε με μοριακό τεστ (RT-PCR). Εφόσον οι επιβάτες πραγματοποιούν κρουαζιέρες μεγαλύτερες των επτά (7) διανυκτερεύσεων, θα υποβάλλονται σε διαγνωστικό έλεγχο κάθε τέσσερις (4) ημέρες αρχίζοντας από την 3^η ή 4^η ημέρα της κρουαζιέρας τους, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Επιπρόσθετα, οι επιβάτες δύναται να υποβάλλονται σε μοριακό έλεγχο ή ταχύ διαγνωστικό έλεγχο πριν την αποβίβαση στην περύπτωση που το απαιτεί η χώρα αποβίβασης.

Για επιβάτες, οι οποίοι έχουν εμβολιαστεί συστήνεται ο ανωτέρω διαγνωστικός έλεγχος.

Για τα πλοία τα οποία δεν έχουν δικαίωμα για τον έλεγχο της εμβολιαστικής κατάστασης των επιβατών λόγω κανονισμών της χώρας σημαίας, ο διαγνωστικός έλεγχος θα πρέπει να ξεκινάει την τρίτη μέρα της κρουαζιέρας, και για κρουαζιέρες διάρκειας κάτω των οχτώ ημερών μπορεί να συνδυαστεί με τυχόν απαιτούμενο διαγνωστικό έλεγχο κατά την αποβίβαση.

Συστήνεται επίσης να διεξάγονται καθημερινές ανέπαφες μετρήσεις της θερμοκρασίας ή αυτοέλεγχοι όλων των επιβατών για την καλύτερη έγκαιρη ανίχνευση κρουσμάτων COVID-19. Οποιοσδήποτε επιβάτης με θερμοκρασία από 38 και άνω θα πρέπει να αυτο-απομονώνεται άμεσα, να αναφέρει τα συμπτώματά του στο ιατρικό προσωπικό για περαιτέρω εξέταση και να του παρέχονται κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας (π.χ. χειρουργική μάσκα). Στην περίπτωση πιθανού κρούσματος COVID-19 στο πλοίο, η συχνότητα των ανέπαφων μετρήσεων θερμοκρασίας μπορεί να αυξάνεται (π.χ. 2 φορές την ημέρα).

Κατά την διάρκεια της κρουαζιέρας θα πρέπει να γίνονται ταχέα αντιγονικά τεστ ή RT-PCR τεστ σε όλους του επιβάτες. Ο διαγνωστικός έλεγχος μπορεί να ξεκινήσει την τρίτη μέρα της κρουαζιέρας, και για κρουαζιέρες διάρκειας κάτω των οχτώ ημερών μπορεί να συνδυαστεί με τυχόν απαιτούμενο διαγνωστικό έλεγχο κατά την αποβίβαση. Όλοι οι επιβάτες θα πρέπει να ελεγχθούν με RT-PCR τεστ ή με ταχύ αντιγονικό τεστ την τρίτη ή τέταρτη ημέρα της κρουαζιέρας. Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται ταχέα αντιγονικά τεστ, ο τύπος του αντιγονικού τεστ θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο έγγραφο: "Common list of COVID-19 rapid antigen tests, including those of which their test results are mutually recognised, and a common standardised set of data to be included in COVID-19 test result certificates", https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf).

Για όσο διάστημα διαρκεί η πανδημία, θα πρέπει να εφαρμόζονται ιδιαίτερες προφυλάξεις σε επιβάτες και μέλη του πληρώματος που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων άνω των 60 χρόνων ή ατόμων οποιασδήποτε ηλικίας με υποκείμενα νοσήματα (χρόνιες παθήσεις όπως καρδιαγγειακές παθήσεις, διαβήτη, αναπνευστικές παθήσεις, ανοσοκατεσταλμένα άτομα κ.α.). Μέλη του προσωπικού που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες συστήνεται να τοποθετηθούν σε πόστα χωρίς άμεση αλληλεπίδραση με επιβάτες. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό, να χρησιμοποιούν τα ενδεδειγμένα μέσα ατομικής προστασίας για τις καθημερινές εργασιακές τους δραστηριότητες.

Γ.4. Επιδημιολογική επιτήρηση των λυμάτων για SARS-CoV-2

Ο έλεγχος των λυμάτων για την επιτήρηση του SARS-CoV-2 σε ανεπεξέργαστα λύματα, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί προαιρετικά ως ένα εργαλείο για τον έγκαιρο εντοπισμό κρουσμάτων στο πλοίο. Τα αποτελέσματα από τον έλεγχο των λυμάτων μπορούν να εκτιμηθούν σε συνδυασμό με ευρήματα από κλινικούς και διαγνωστικούς ελέγχους. Θετικά δείγματα υποδεικνύουν την ύπαρξη κρούσματος επάνω στο πλοίο και θα πρέπει να ενεργοποιούνται περαιτέρω ενέργειες (π.χ. στην περίπτωση που όλα τα διαγνωστικά τεστ είναι αρνητικά, ενεργητική επιτήρηση για κρούσματα).

Μελέτη σε κρουαζιερόπλοια και αεροπλάνα έδειξε ότι η ευαισθησία της μεθόδου εξαρτάται από τη μέθοδο δειγματοληψίας και την μοριακή μέθοδο, και συνήθως είναι

χαμηλή. Συνεπώς θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο ως επιτρόσθετο εργαλείο επιτήρησης.

Στην περίπτωση που το πλοίο αποφασίσει να διενεργεί επιδημιολογική επιτήρηση των λυμάτων, τα δείγματα των ανεπεξέργαστων λυμάτων θα πρέπει να συλλέγονται από το σημείο εισόδου τους στην μονάδα επεξεργασίας λυμάτων. Στην περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, θα πρέπει να συλλέγονται από την δεξαμενή συγκέντρωσης καταλοίπων (holding tank).

Η προτεινόμενη συχνότητα δειγματοληψίας είναι τουλάχιστον 2 δείγματα ανά εβδομάδα.

Τα δείγματα μπορεί να είναι είτε σύνθετα δείγματα είτε μεμονωμένα δείγματα. Σύνθετα δείγματα εικοσιτετράρου μπορούν να συλλεχθούν με την εγκατάσταση προγραμματιζόμενου αυτόματου δειγματολήπτη στην γραμμή εισόδου των λυμάτων στην μονάδα επεξεργασίας λυμάτων. Κατά την διάρκεια της δειγματοληψίας η δεξαμενή συλλογής των δειγμάτων θα πρέπει να βρίσκεται σε θερμοκρασία 2 με 8 °C. Η θερμοκρασία μπορεί να επιτευχθεί με την χρήση ψυγμένων δειγματοληπτών ή με παγοκυψέλες. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει αυτόματος δειγματολήπτης, συνιστάται η δειγματοληψία με πολλαπλά μεμονωμένα δείγματα. Συνιστάται να συλλέγονται τέσσερα μεμονωμένα δείγματα (500 ml) ανά τρεις ώρες, και στην συνέχει να αναμιγνύονται σε ένα σύνθετο δείγμα.

Όγκος 500 ml είναι αρκετός για την μοριακή ανάλυση. Σε κάθε περίπτωση, ο υπεύθυνος θα πρέπει να συμβουλευτεί το συνεργαζόμενο εργαστήριο σχετικά με την μέθοδο δειγματοληψίας και μεταφοράς των δειγμάτων. Τα δείγματα θα πρέπει να αποθηκεύονται στους -20 °C κατά την διάρκεια της μεταφοράς. Τα δείγματα δεν θα πρέπει να παστεριώνονται. Τα δείγματα θα πρέπει να μεταφέρονται στους 2 με 8 °C, σε ισόθερμα δοχεία που περιέχουν παγοκυψέλες, για την διατήρηση των δειγμάτων.

Γ.5. Μέτρα φυσικής αποστασιοποίησης

Για τον περιορισμό της αλληλεπίδρασης μεταξύ επιβατών, μεταξύ πληρώματος και μεταξύ πληρώματος και επιβατών, ίσως είναι δυνατόν επιβάτες και πλήρωμα να χωριστούν σε ομάδες συγκεκριμένου αριθμού ατόμων. Για κάθε γκρουπ μπορεί να ορίζεται διαφορετικό πρόγραμμα για γεύματα, για την επιβίβαση και την αποβίβαση και για την συμμετοχή τους σε δραστηριότητες του πλοίου. Επιτρόσθετα της φυσικής αποστασιοποίησης, θα πρέπει να εφαρμόζεται η χρήση μάσκας προσώπου (βλ. Παράρτημα 4)

Το check-in και το check-out πρέπει να ενθαρρύνονται να γίνονται ηλεκτρονικά, καθώς και η ανέπαφη χρήση καρτών για πληρωμές. Φόρμες που πρέπει να συμπληρωθούν συνιστάται να διατίθενται online για ηλεκτρονική συμπλήρωση. Όπου δεν μπορεί να αποφευχθεί η επαφή χωρίς επαρκή φυσική απόσταση μεταξύ πληρώματος και επιβατών, τότε συνιστάται να χρησιμοποιηθούν προστατευτικά χωρίσματα, όπου είναι εφικτό.

Γ.6. Μέτρα ατομικής προστασίας και υγιεινής

Οι υπεύθυνοι των κρουαζιερόπλοιων θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες στους επιβάτες και το πλήρωμα σχετικά με την υγιεινή των χεριών και την αναπνευστική υγιεινή, ως ακολούθως:

- Αποφυγή επαφής χεριών με τα μάτια, τη μύτη και το στόμα για τη μείωση του κινδύνου μόλυνσης από τον ιό.
- Σε βήχα ή φτέρνισμα, κάλυψη της μύτης και του στόματος με το μανίκι στο ύψος του αγκώνα ή με χαρτομάντιλο. Το χρησιμοποιημένο χαρτομάντιλο πρέπει να απορρίπτεται αμέσως μετά τη χρήση μέσα στους κάδους απορριμμάτων και να ακολουθείται σχολαστική υγιεινή των χεριών με τη χρήση νερού και σαπουνιού ή αντισηπτικού αλκοολούχου διαλύματος χεριών.
- Τακτικό πλύσιμο των χεριών με υγρό σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα. Ακολουθεί προσεκτικό στέγνωμα των χεριών με χάρτινες χειροπετσέτες μιας χρήσης, οι οποίες απορρίπτονται στους κάδους απορριμμάτων. Τα χέρια πρέπει να πλένονται καλά οπωσδήποτε πριν τη λήψη τροφής. Το πλύσιμο χεριών είναι απαραίτητο (πρέπει να γίνεται συχνό και σχολαστικό πλύσιμο των χεριών και μπορεί να εφαρμόζεται για παράδειγμα πριν την επιβίβαση και μετά την αποβίβαση, μετά την παροχή βοήθειας σε άρρωστο ασθενή ή μετά από επαφή με περιβαλλοντικές επιφάνειες οι οποίες μπορεί να έχουν μολυνθεί, πριν την κατανάλωση φαγητού/ ποτού, μετά τη χρήση των κοινόχρηστων τουαλετών, πριν και μετά την χρήση μάσκας ή άλλων μέσων ατομική προστασίας, κλπ).
- Εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιείται αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα ή χαρτομάντιλα με αλκοόλη. Συνιστάται καλό τρίψιμο των χεριών μέχρι το αντισηπτικό να στεγνώσει. Το αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα χρησιμοποιείται, όταν τα χέρια δεν είναι εμφανώς λερωμένα. Τοποθετείται ικανή ποσότητα αντισηπτικού στην παλάμη και τρίβεται σε όλη την επιφάνεια (άνω και κάτω) των χεριών, μέχρι να απορροφηθεί πλήρως.
- Σωστή χρήση, αποθήκευση και απόρριψη μάσκας προσώπου (χειρουργικής μάσκας, μάσκας υψηλής προστασίας ή μάσκας κοινότητας). Οι μάσκες προσώπου πρέπει να χρησιμοποιούνται στους χώρους επιβίβασης και αποβίβασης τόσο από το πλήρωμα όσο και από τους επιβάτες. Εάν ο επιβάτης δεν φέρει τη δική του μάσκα, προτείνεται να διατίθενται μάσκες προσώπου στους χώρους επιβίβασης του πλοίου. Η χρήση μάσκας είναι υποχρεωτική τόσο κατά την επιβίβαση και αποβίβαση, αλλά και σε εσωτερικούς χώρους του πλοίου, όπως στα εμπορικά καταστήματα, στους χώρους αναψυχής, στους μικρούς μη αεριζόμενους χώρους και ιδιαίτερα στις κοινόχρηστες τουαλέτες. Επιπλέον, προτείνεται να διατίθενται μέσα ατομικής προστασίας κατόπιν αιτήματος του επιβάτη μέσα στο πλοίο. Οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα ατομικής υγιεινής θα πρέπει να παρέχονται στους ταξιδιώτες μέσω καταγεγραμμένης επικοινωνίας (π.χ. πινακίδες, αφίσες κλπ.), γραφικών απεικονίσεων, ηλεκτρονικών αναρτήσεων, κλπ.

Γ.7 Ειδικές προβλέψεις για το χώρο υποδοχής (Reception)

Το πλήρωμα στο χώρο υποδοχής θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχει στους επιβάτες πληροφορίες σχετικά με τους ελέγχους και τις πολιτικές πρόληψης εξάπλωσης μεταδοτικών ασθενειών του πλοίου, καθώς και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση πιθανών κρουσμάτων COVID-19. Επιπλέον, το πλήρωμα στην υποδοχή θα πρέπει να ενημερώνει τους επιβάτες πώς μπορούν να λάβουν ιατρικές συμβουλές κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και να είναι σε θέση να παρέχουν σε επιβάτες μέσα ατομικής προστασίας, όταν τους ζητηθεί.

Είναι σημαντικό να υπάρχουν διαθέσιμες σχετικές προμήθειες και εξοπλισμός σε διαφορετικά σημεία του κρουαζιερόπλοιου (π.χ. μάσκες προσώπου, χαρτομάντιλα ή χειροπετσέτες και γάντια μιας χρήσεως, ποδοκίνητοι κάδοι απορριμάτων, αλκοολούχο αντισηπτικό κλπ).

Γ.8. Αποβίβαση, επισκέψεις σε λιμάνια, δραστηριότητες και εκδρομές στην ξηρά

Κατά τη διάρκεια επισκέψεων σε κλειστούς χώρους χερσαίων αποβιβάσεων θα πρέπει να χρησιμοποιείται η μάσκα από όλους τους συμμετέχοντες στην κρουαζιέρα.

Αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα πρέπει να διατίθεται στους διαδρόμους εξόδου και να ενθαρρύνονται όλα τα άτομα που αποβιβάζονται και επιστρέφουν στο κρουαζιερόπλοιο να το χρησιμοποιούν. Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται χειρουργικές μάσκες (ή μάσκες υψηλής προστασίας στην περίπτωση που είναι διαθέσιμες για το κοινό και υπάρχουν επαρκείς ποσότητες δίνοντας προτεραιότητα στους εργαζόμενους στον κλάδο της υγείας) καθ' όλη την διάρκεια της επιβίβασης, αποβίβασης και κατά την διάρκεια των δραστηριοτήτων και των εκδρομών στην ξηρά. Στην περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμες, τότε θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μάσκες κοινότητας. Κατά την αποβίβαση και την επανεπιβίβαση των επιβατών προτείνεται να διεξάγεται υγειονομικός έλεγχος που αξιολογεί τη παρουσία συμπτωμάτων COVID-19 ή άλλων αναπνευστικών λοιμώξεων και ανέπαφη μέτρηση θερμοκρασίας σώματος.

Προϋπόθεση αποτελεί, το κάθε λιμάνι να λαμβάνει τα δικά του μέτρα πρόληψης για την διασπορά του ιού. Σε αυτά αναφέρονται σχετικές πινακίδες ενημέρωσης, αντισηπτικά και ανέπαφες θερμομετρήσεις πριν την είσοδο στον προορισμό. Το προσωπικό ξενάγησης και εκδρομών ξηράς πρέπει να εκπαιδεύεται στις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται εάν εντοπιστεί πιθανό κρούσμα. Οι επιβάτες με ύποπτα συμπτώματα πρέπει να φορούν άμεσα χειρουργική μάσκα προσώπου ή μάσκα υψηλής προστασίας και να μεταφέρονται σε χώρο απομόνωσης ή ιατρικό χώρο για αξιολόγηση και στη συνέχεια να γίνεται ιχνηλάτηση των επαφών τους.

Συστήνονται επιπλέον τα ακόλουθα:

- Απολύμανση των λέμβων και των λεωφορείων που χρησιμοποιούνται για εκδρομές, όπως απαιτείται.

- Συντονισμός με τα λιμάνια προορισμού προκειμένου να αποφευχθεί συνωστισμός των επιβατών κατά την αποβίβαση. Οι επιβάτες πρέπει να τηρούν την αρμόδιουσα κοινωνική αποστασιοποίηση όσο αναμένουν την αναχώρησή τους για εκδρομές και την επιστροφή τους στο πλοίο.
- Εάν προσφέρονται εκδρομές στην ξηρά, διαβεβαίωση από τους παρόχους εκδρομών ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της τοπικής υγειονομικής αρχής για την υγεία των υπαλλήλων και των πελατών, την κοινωνική αποστασιοποίηση, τον καθαρισμό, την απολύμανση και τη χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, καθώς και τον εργαστηριακό έλεγχο των εργαζομένων.
- Συνεργασία με τους ταξιδιωτικούς πράκτορες σε ό,τι αφορά τη διαχείριση ομάδων επιβατών για τη διευκόλυνση της τήρησης της αρμόδιουσας κοινωνικής αποστασιοποίησης και τον διαχωρισμό από άλλες ταξιδιωτικές ομάδες πριν από την έγκριση εκδρομών, καθώς και επαλήθευση της διαθεσιμότητας των αναγκαίων ΜΑΠ.
- Διασφάλιση ότι ταξιδιώτες που επιβιβάζονται και αποβιβάζονται (από διαφορετικά πλοία ή από το ίδιο πλοίο αλλά διαφορετικό ταξίδι) δεν παρευρίσκονται στον ίδιο κλειστό ή ημιυπαίθριο χώρο (π.χ. διάδρομοι, χώροι αναμονής, χώροι check-in) την ίδια στιγμή.

Οι εταιρείες θα πρέπει να λάβουν υπόψη τα επιδημιολογικά δεδομένα κάθε λιμένα και τον εμβολιασμό των επιβατών, έτσι ώστε να αποφασίσουν κατά πόσο θα επιτρέπονται ημερήσιες έξοδοι στο πλήρωμα. Σε κάθε περίπτωση, οι τοπικοί κανόνες του εκάστοτε λιμένα θα πρέπει να εφαρμόζονται.

Δ. ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Δ.1. Εξαερισμός

Ο εξαερισμός όλων των χώρων ενδιαίτησης του πλοίου πρέπει να λειτουργεί χωρίς διακοπή. Η ταχύτητα του εξαερισμού πρέπει να είναι τέτοια ώστε να παρέχει όσο το δυνατόν περισσότερο εξωτερικό αέρα. Ο ελάχιστος απαιτούμενος χρόνος ανανέωσης αέρα ανά ώρα για κάθε χώρο στο πλοίο πρέπει να τηρείται και, εάν είναι δυνατόν, η ανανέωση αέρα ανά ώρα θα πρέπει να αυξηθεί περαιτέρω προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος μετάδοσης. Όταν είναι δυνατόν, η ροή του αέρα πρέπει να εκτρέπεται από τους χώρους επιβατών (ειδικότερα όταν αυτοί είναι στάσιμοι). Ο εξαερισμός στις τουαλέτες πρέπει να λειτουργεί χωρίς διακοπή.

Όπου είναι τεχνικά εφικτό, η ανακυκλοφορία του αέρα θα πρέπει να αποφεύγεται όσο το δυνατόν περισσότερο κλείνοντας τη λειτουργία ανακύκλωσης αέρα των μονάδων εξαερισμού. Η απόφαση αυτή θα πρέπει να ληφθεί μετά από συνεννόηση με τον

κατασκευαστή και λαμβάνοντας υπόψη την θερμική και ψυκτική ισχύ του συστήματος. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να αποφευχθεί η ανακύκλωση του αέρα, συνιστάται η βελτίωση φίλτραρίσματος του αέρα επιστροφής, χρησιμοποιώντας φίλτρα ePM1 80%, HEPA ή άλλο κατάλληλο μέσο.

Δ.2. Καθαριότητα και απολύμανση

Η καθαριότητα και απολύμανση πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τις οδηγίες της EU HEALTHY GATEWAYS «Προτεινόμενες διαδικασίες καθαριότητας και απολύμανσης πλοίων κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 (2^η Έκδοση - 20/04/2020)» και με αυξημένη συχνότητα στους κοινόχρηστους χώρους / εγκαταστάσεις (τραπεζαρίες, χώροι ψυχαγωγίας κ.λπ.) και σε επιφάνειες που αγγίζονται συχνά από πλήρωμα και επιβάτες (π.χ. χειρολαβές, κουμπιά ανελκυστήρα). Άλλα αντικείμενα που αγγίζονται συχνά σε κοινόχρηστους χώρους, όπως περιοδικά / φυλλάδια θα πρέπει να αφαιρούνται και να παρέχονται οι πληροφορίες με εναλλακτικούς τρόπους, όπως μέσω ανακοινώσεων, πρόσθετη σήμανση ή απευθείας σε κινητές συσκευές. Ειδικά πρωτόκολλα για την καθαριότητα και την απολύμανση θα πρέπει να εφαρμόζονται μετά από πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα COVID-19 στο πλοίο. Πρέπει να υπάρχουν επαρκή μέσα ατομικής προστασίας για το προσωπικό καθαριότητας διαθέσιμα στο πλοίο (π.χ. γάντια, χειρουργικές μάσκες προσώπου, προστατευτικές ρόμπες, προστασία ματιών).

Δ.3. Καμπίνες

Κατά την αναχώρηση και πριν την προσέλευση νέων επιβατών, όλες οι καμπίνες πρέπει να καθαρίζονται και να αερίζονται επαρκώς (συνιστάται ο αερισμός να γίνεται τουλάχιστον μία ώρα μετά την καθαριότητα και απολύμανση και πριν την προσέλευση νέων επιβατών). Συνιστάται κάθε αντικείμενο που δεν μπορεί να καθαριστεί και να απολυμανθεί επαρκώς να αφαιρείται από την καμπίνα (π.χ. κοινόχρηστα είδη πολλαπλών χρήσεων όπως μενού, περιοδικά και άλλα αντικείμενα που δεν μπορούν να απολυμανθούν, όπως συσκευασίες καφέ ή τσαγιού, κ.λπ.). Επιπλέον, συνιστάται να αφαιρούνται εξοπλισμός και προϊόντα από την καμπίνα, εκτός εάν τα προϊόντα προσφέρονται από αυτόματο μηχάνημα παροχής τροφίμων/ποτών ή μπορούν να απολυμανθούν πριν την προσέλευση νέων επιβατών. Είναι προτιμότερο να διατίθενται οι παραπάνω συσκευές ή τα προϊόντα μίνι μπαρ κατόπιν αιτήματος του επιβάτη, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η σωστή απολύμανσή τους. Το μίνι μπαρ προτείνεται να χρησιμοποιηθεί ως ψυγείο από τους επιβάτες και πρέπει να απολυμαίνεται μετά από την αναχώρηση των επιβατών.

Θα πρέπει να τοποθετείται κάλυμμα μίας χρήσης στα τηλεχειριστήρια της τηλεόρασης και του κλιματισμού για να διευκολύνεται η σωστή απολύμανση, εκτός εάν αυτά τα αντικείμενα μπορούν να καθαριστούν και να απολυμανθούν εύκολα και επαρκώς. Όλες οι επιφάνειες και τα υλικά που αγγίζονται, συμπεριλαμβανομένων των υφασμάτων (π.χ.

καναπέδες, μαξιλάρια, χαλιά, έπιπλα, ταπετσαρία) πρέπει να καθαρίζονται μετά από την αναχώρηση των επιβατών.

Κατά τη διάρκεια χρήσης της καμπίνας από τους επιβάτες, ο ρουχισμός και οι πετσέτες πρέπει να αλλάζονται κατόπιν αιτήματος του επιβάτη ή τακτικά, αλλά συνιστάται οι αλλαγές ρουτίνας να είναι λιγότερο συχνές από το κανονικό (π.χ. αποφύγετε την αλλαγή πετσετών δύο φορές την ημέρα).

Για το φυσικό αερισμό χώρων, οι πόρτες και τα παράθυρα (εάν υπάρχουν) πρέπει να ανοίγονται καθημερινά.

Συνιστάται να τοποθετείται αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα σε κάθε καμπίνα, το οποίο μπορούν να πάρουν οι επιβάτες μαζί τους όταν μετακινούνται εκτός καμπίνας.

Συγκεκριμένες συμβουλές για την καθαριότητα και την απολύμανση των καμπινών που διέμενε επιβάτης με ύποπτα συμπτώματα/πιθανό κρούσμα, παρέχονται στις οδηγίες της EU HEALTHY GATEWAYS, «Προτεινόμενες διαδικασίες καθαριότητας και απολύμανσης πλοίων κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 (2^η Έκδοση - 20/04/2020)», διαθέσιμες εδώ: https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EU_HEALTHY_GATEWAYS_COVID-19_Cleaning_Disinfection_ships_21_4_2020_F.pdf?ver=2020-04-21-154731-953

Δ.4. Παιδότοποι

Συστήνεται η λειτουργία παιδότοπων στον εξωτερικό χώρο του πλοίου ή, σε περίπτωση που υπάρχουν και εσωτερικοί παιδότοποι, να ενθαρρυνθεί η χρήση των εξωτερικών παιδότοπων.

Όπου δεν είναι αυτό εφικτό, να μειωθεί ο αριθμός των παιδιών που βρίσκονται εντός με τη βοήθεια του προσωπικού του πληρώματος, ώστε να τηρούνται τα μέτρα φυσικής αποστασιοποίησης. Η χρήση μάσκας (χειρουργικής ή μάσκας κοινότητας) συστήνεται σε παιδιά > 4 ετών (σχετ. 4β).

Όλες οι επιφάνειες και τα αντικείμενα των χώρων αυτών να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται σύμφωνα με τα υγειονομικά πρωτόκολλα - οδηγίες της EU HEALTHY GATEWAYS, «Προτεινόμενες διαδικασίες καθαριότητας και απολύμανσης πλοίων κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19» (2^η Έκδοση -20/4/2020 «διαθέσιμες στον ιστότοπο: https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EU_HEALTHY_GATEWAYS_COVID-19_Cleaning_Disinfection_ships_21_4_2020_F.pdf?ver=2020-04-21-154731-953

Πλήρωμα και κάθε άλλο άτομο ηλικίας άνω των τεσσάρων ετών σε εξωτερικούς και εσωτερικούς παιδότοπους θα πρέπει να φορούν χειρουργικές μάσκες προσώπου (ή μάσκες υψηλής προστασίας στην περίπτωση που είναι διαθέσιμες για το κοινό και υπάρχουν επαρκείς ποσότητες δίνοντας προτεραιότητα στους εργαζόμενους στον κλάδο της υγείας) Στην περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμες, τότε θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μάσκες κοινότητας.

Επίσης ο αριθμός των παιδιών που βρίσκονται στους ανοιχτούς παιδότοπους –παιδικές χαρές θα πρέπει να είναι περιορισμένος. Προτείνεται τα παιδιά να εντάσσονται σε ομάδες με σταθερή σύνθεση για όλη τη διάρκεια του ταξιδιού.

Το υγειονομικό προσωπικό πρέπει να παρακολουθεί τα παιδιά για τυχόν συμπτώματα συμβατά με τη λοίμωξη από COVID- 19.

Η πολιτική αποκλεισμού παιδιών πρέπει να περιλαμβάνει πιθανές περιπτώσεις λοίμωξης από COVID-19.

Οι δραστηριότητες των παιδιών πρέπει να προσαρμοστούν, ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν τα μέτρα συμμόρφωσης που επιβάλλονται λόγω της λοίμωξης από COVID-19.

Δ.5. Χώροι Ψυχαγωγίας – Καζίνο

ΧΩΡΟΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ

Μεγάλος αριθμός ατόμων πρέπει να αποτρέπεται σε αυτούς τους χώρους (π.χ. κινηματογράφους κ.λ.π) για να διατηρείται η κατάλληλη φυσική απόσταση.

Η συχνότητα των ψυχαγωγικών εκδηλώσεων μπορεί να αυξάνεται προκειμένου να μειώνεται ο αριθμός των παρευρισκόμενων.

Η μέγιστη επιτρεπόμενη χωρητικότητα αυτών των χώρων πρέπει να καθοριστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να διατηρείται απόσταση τουλάχιστον 1,5 μέτρων.

Οι σταθμοί απολύμανσης χεριών των επιβατών με απολυμαντικό διάλυμα πρέπει να βρίσκονται στην είσοδο των χώρων ψυχαγωγίας, ενώ το πλήρωμα πρέπει να παρακολουθεί τη συμμόρφωση των επιβατών με την υγιεινή των χεριών.

Πρόσθετος εξοπλισμός απολύμανσης των χεριών με βάση την αιθυλική αλκοόλη μπορεί επίσης να παρέχεται εντός των χώρων ψυχαγωγίας.

Στους χώρους ψυχαγωγίας θα πρέπει να χρησιμοποιούνται χειρουργικές μάσκες (ή μάσκες υψηλής προστασίας στην περίπτωση που είναι διαθέσιμες για το κοινό και υπάρχουν επαρκείς ποσότητες δίνοντας προτεραιότητα στους εργαζόμενους στον κλάδο της υγείας) όπως περιγράφεται στο Παράρτημα 4. Στην περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμες, τότε θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μάσκες κοινότητας.

Οι τραγουδιστές, όταν τραγουδάνε, δεν χρειάζεται να φοράνε μάσκα προσώπου αλλά θα πρέπει να τηρείται φυσική απόσταση τουλάχιστον τριών μέτρων.

Συνιστάται οι εγκαταστάσεις να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται μετά από κάθε χρήση.

KAZINO

Σε όλες τις περιοχές του καζίνο θα πρέπει να εφαρμόζεται φυσική απόσταση τουλάχιστον 1,5 μέτρων. Χειρουργικές μάσκες (ή μάσκες υψηλής προστασίας στην περίπτωση που είναι διαθέσιμες για το κοινό και υπάρχουν επαρκείς ποσότητες δίνοντας προτεραιότητα στους εργαζόμενους στον κλάδο της υγείας) πρέπει να φοριούνται όπως περιγράφεται στο παράρτημα 4. Στην περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμες, τότε θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μάσκες κοινότητας.

Η διάταξη του χώρου του καζίνο πρέπει να επανεξετάζεται έτσι ώστε να τηρείται η φυσική απόσταση τουλάχιστον 1,5 μέτρων. Η μέγιστη χωρητικότητα επιβατών που επιτρέπεται να εισέλθουν στην περιοχή του καζίνο καθώς και ο αριθμός των παικτών ανά τραπέζι τυχερών παιχνιδιών πρέπει να αναπροσαρμοστεί για την αποφυγή του συνωστισμού. Στην εθνική μας νομοθεσία σχετικές προβλέψεις υπάρχουν στο ως άνω σχετ.(4).

Το προσωπικό πρέπει να επιβλέπει όλους τους χώρους του καζίνο για να διασφαλίζει ότι τηρούνται τα όρια χωρητικότητας και όλα τα άλλα μέτρα.

Πρέπει να τοποθετηθούν σημάδια δαπέδου (αυτοκόλλητη επισήμανση) στην είσοδο της περιοχής του καζίνο για να διασφαλίζεται η τήρηση του μέτρου της φυσικής απόστασης σε περίπτωση που σχηματίζονται γραμμές ή ουρές και, εάν είναι απαραίτητο, να αφαιρεθούν καθίσματα μπροστά από μηχανήματα τυχερών παιχνιδιών (π.χ. κουλοχέρηδες) και από τα τραπέζια τυχερών παιχνιδιών, έτσι ώστε να υπάρχει απόσταση 1,5 μέτρου.

Θα πρέπει να εμφανίζεται κατάλληλη σήμανση στην είσοδο της περιοχής του καζίνο, ενημερώνοντας τους επιβάτες για τα ανώτατα όρια χωρητικότητας των χώρων και προτρέποντας τους να εφαρμόζουν τακτικά τα αντισηπτικά διαλύματα χεριών με βάση το αλκοόλ, να μην αγγίζουν το πρόσωπό τους και να σέβονται τα μέτρα φυσικής αποστασιοποίησης.

Οι κουλοχέρηδες και τα υπόλοιπα ηλεκτρονικά μηχανήματα τυχερών παιχνιδιών καθώς και τα τραπέζια τυχερών παιχνιδιών πρέπει να τοποθετούνται έτσι ώστε να διατηρούνται τα φυσικά μέτρα απόστασης μεταξύ των επιβατών. Η φυσική απόσταση στα μηχανήματα τυχερών παιχνιδιών και ηλεκτρονικών τυχερών παιχνιδιών και στα τραπέζια τυχερών παιχνιδιών μπορεί να επιτευχθεί με τη μετεγκατάσταση των μηχανών ή των τραπεζιών, αφαιρώντας τις καρέκλες, απενεργοποιώντας ορισμένες μηχανές τυχερών παιχνιδιών και ηλεκτρονικών τυχερών παιχνιδιών για τη δημιουργία κατάλληλων αποστάσεων μεταξύ τους και προσθέτοντας προστατευτικές χωρίσματα.

Το προσωπικό πρέπει να διασφαλίζει ότι οι επιβάτες δεν συγκεντρώνονται γύρω από κουλοχέρηδες και ηλεκτρονικά μηχανήματα τυχερών παιχνιδιών και γύρω από τραπέζια τυχερών παιχνιδιών.

Συνιστάται η διακοπή της υπηρεσίας φαγητού στην περιοχή του καζίνο.

Οι σταθμοί απολύμανσης χεριών αιθυλικής αλκοόλης πρέπει να τοποθετούνται στις εισόδους του καζίνο και οι επιβάτες θα πρέπει να ενημερώνονται να τα χρησιμοποιούν, όταν εισέρχονται και εξέρχονται από την περιοχή καθώς και σε ολόκληρη την περιοχή του καζίνο.

Ο καθαρισμός και η απολύμανση πρέπει να ακολουθούν τις συνήθεις διαδικασίες, αλλά με αυξημένη συχνότητα στην περιοχή του καζίνο.

Οι κουλοχέρηδες και τα ηλεκτρονικά μηχανήματα τυχερών παιχνιδιών πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται πριν και μετά τη χρήση αυτών. Αυτό πρέπει να γίνεται

από το προσωπικό όπου είναι δυνατόν ή θα πρέπει να χορηγούνται στους επιβάτες αντισηπτικά μαντηλάκια.

Επιπλέον, στους επιβάτες μπορεί να παρέχονται απολυμαντικά μαντηλάκια ή άλλα μέσα για να σκουπίζουν τις επιφάνειες επαφής που αγγίζονται συχνά από τα χέρια.

Δ.6. Κομμωτήρια και χώροι παροχής υπηρεσιών αισθητικής

Τα κάτωθι ισχύουν για τις ακόλουθες υπηρεσίες και εγκαταστάσεις: υπηρεσίες μασάζ, κομμωτήρια, σάουνες, χαμάμ και spa. Οι κανόνες υγιεινής σε αυτές τις εγκαταστάσεις πρέπει να τηρούνται αυστηρά, όπως περιγράφεται στο "Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο για τα Πρότυπα Υγιεινής και την Επιτήρηση των Μεταδοτικών Ασθενειών σε επιβατηγά πλοία" στον ιστότοπο <http://www.shipsan.eu/Home/EuropeanManual.aspx>.

Όλοι οι κοινόχρηστοι χώροι (π.χ. spa, ρεσεψιόν, κομμωτήριο) κοντά σε WC για το κοινό πρέπει να έχουν σταθμό με διάλυμα απολύμανσης με αιθυλική αλκοόλη για την απολύμανση των χεριών των επιβατών.

Όπου είναι δυνατόν, συνιστάται η εγκατάσταση διάφανων διαχωριστικών επιφανειών (π.χ. Plexiglas) ή η χρήση ασπίδων προσώπου επιπλέον της μάσκας.

Το πλήρωμα και οι επιβάτες πρέπει να χρησιμοποιούν μάσκες όπως περιγράφεται στο παράρτημα 4.

Ο υπεύθυνος της εγκατάστασης πρέπει να αποτρέπει τη συγκέντρωση πολλών ατόμων στις κοινόχρηστες εγκαταστάσεις και να εξασφαλίζει επαρκή αερισμό του χώρου. Όπου αυτό είναι εφικτό οι διαχειριστικές διαδικασίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- Σύστημα κρατήσεων
- Ραντεβού με συγκεκριμένη ώρα

Τήρηση αρχείων Το πλήρωμα πρέπει να συμβουλεύει τους επιβάτες να σταματήσουν αμέσως τη χρήση κοινόχρηστων εγκαταστάσεων, εάν αρχίσουν να αισθάνονται αδιαθεσία και να το αναφέρουν στο προσωπικό που εργάζεται σε αυτές τους χώρους.

Δ.7 Γυμναστήρια

Τα γυμναστήρια θα πρέπει να λειτουργούν μόνο με 1 άτομο ανά 10 τ.μ. καθαρής επιφάνειας δαπέδου, και θα πρέπει να υπάρχει κατάλληλη σήμανση με τον μέγιστο αριθμό επιτρεπόμενων ατόμων στην είσοδο.

- Θα πρέπει να εφαρμόζονται διαχειριστικές διεργασίες για την διαχείριση της πληρότητας και την αποτροπή δημιουργίας ουρών. Οι διαχειριστικές διεργασίες συμπεριλαμβάνουν: σύστημα κρατήσεων, ραντεβού με συγκεκριμένη ώρα, επέκταση ωραρίου λειτουργίας και κλιμακωτές υπηρεσίες για τον καλύτερο έλεγχο της ροής των επισκεπτών.
- Τήρηση της φυσικής απόστασης μεταξύ των επισκεπτών όπου αυτό είναι εφικτό: $\geq 1,5$ μέτρων.

- Εφαρμογή συστήματος εγγραφής εισερχόμενων και εξερχόμενων επισκεπτών για την διαχείριση της πληρότητας και την ιχνηλάτηση επιαφών.
- Τα ντούζ, τα υματιοφυλάκια και τα αποδυτήρια, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ατομικά.
- Τοποθέτηση επιδαπέδιας σήμανσης, αυτοκόλλητων, εμποδίων, στύλων και σημάνσεων για την τήρηση της φυσικής απόστασης, της ροής των επισκεπτών και της μέγιστης χωρητικότητας. Σε μικρούς χώρους θα μπορούσε να εφαρμοστεί σύστημα μονής κατεύθυνσης των επισκεπτών.
- Ο εξοπλισμός θα πρέπει να τοποθετείται τουλάχιστον ανά 1,5 μέτρα, με ακόμα μεγαλύτερη απόσταση μεταξύ διαδρόμων και άλλων εξοπλισμών αερόβιας γυμναστικής υψηλής έντασης. Ο εξοπλισμός μπορεί να τοποθετηθεί χιαστί για την επίτευξη της απόστασης. Εξοπλισμός που δεν δύναται να μετακινηθεί θα πρέπει να σημανθεί και να απενεργοποιηθεί ώστε να διασφαλιστεί ότι οι επισκέπτες βρίσκονται σε απόσταση τουλάχιστον 1.5 μέτρων μεταξύ τους.
- Όπου είναι εφικτό, οι επισκέπτες θα πρέπει να προτρέπονται να κάνουν τις ασκήσεις υψηλής έντασης σε εξωτερικούς χώρους.
- Οι επισκέπτες των εσωτερικών γυμναστηρίων θα πρέπει να φορούν μάσκα συνέχεια εκτός αν κάνουν ασκήσεις υψηλής έντασης όπως το τρέξιμο.
- Οι επισκέπτες των γυμναστηρίων θα πρέπει να απολυμαίνουν τις επιφάνειες του εξοπλισμού που αγγίζονται πριν και μετά την χρήση τους. Για το σκοπό αυτόν θα πρέπει υπάρχουν αντισηπτικά μαντηλάκια δίπλα στον εξοπλισμό. Θα πρέπει να εφαρμόζονται στο γυμναστήριο πρωτόκολλα ενισχυμένης καθαριότητας και απολύμανσης με έμφαση στις επιφάνειες που αγγίζονται συχνά.
- Το πλήρωμα που επιτηρεί, θα πρέπει να διαχειρίζεται την πληρότητα των χώρων, την ροή των επισκεπτών, την χρήση μάσκας/ασπίδας προσώπου, τον καθαρισμό και την απολύμανση των επιφανειών που αγγίζονται συχνά και την υγιεινή των χεριών.
- Το γυμναστήριο θα πρέπει να παρακολουθείται για την συμμόρφωση με τα παραπάνω.

Δ.8. Άλλοι δημόσιοι χώροι (εσωτερικοί και εξωτερικοί)

Πλήρωμα και επιβάτες θα πρέπει να χρησιμοποιούν χειρουργικές μάσκες (ή μάσκες υψηλής προστασίας στην περίπτωση που είναι διαθέσιμες για το κοινό και υπάρχουν επαρκείς ποσότητες δίνοντας προτεραιότητα στους εργαζόμενους στον κλάδο της υγείας) σε όλους τους εσωτερικούς και εξωτερικούς δημόσιους χώρους επί του πλοίου. Στην περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμες, τότε θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μάσκες κοινότητας. Η χρήση της χειρουργικής μάσκας σε εξωτερικούς χώρους μπορεί να μην είναι αναγκαία σύμφωνα με τις αρμόδιες αρχές. Παρόλα αυτά, θα πρέπει να φοριούνται σε

εξωτερικούς χώρους όταν η φυσική απόσταση δεν μπορεί να τηρηθεί. Πλήρωμα το οποίο βρίσκεται επί της στεριάς θα πρέπει να συμμορφώνεται με την κείμενη νομοθεσία.

Σε κρουαζιέρες στις οποίες τουλάχιστον το 95% του πληρώματος και το 95% των επιβατών επί του πλοίου είναι εμβολιασμένοι, η απαίτηση για την χρήση μάσκας σε εξωτερικούς χώρους δεν εφαρμόζεται ούτε στο πλήρωμα ούτε στους επιβάτες, εφόσον δεν υπάρχει συνωστισμός.

Οι επιβάτες πρέπει να αποφεύγουν τη χρήση των ανελκυστήρων. Συνιστάται η μείωση της μέγιστης χωρητικότητας των ανελκυστήρων (και των επιβατών και των μελών πληρώματος) έτσι ώστε να τηρούνται οι φυσικές αποστάσεις. Στον χώρο έξω από τους ανελκυστήρες θα πρέπει να τηρούνται οι αποστάσεις κατά την αναμονή των επιβατών και του πληρώματος. Θα πρέπει να υπάρχουν στον χώρο έξω από τον ανελκυστήρα αντισηπτικά αλκοολούχα διαλύματα.

Η χρήση επαγγελματικών χώρων του πλοίου προτείνεται να ανασταλεί ή να αλλάξει για να αποφευχθεί η παροχή υπηρεσιών «self-service». Εναλλακτικά, η πρόσβαση σε Wi-Fi, υπηρεσίες εκτύπωσης ή άλλες υπηρεσίες επαγγελματικών χώρων να εξυπηρετούνται εξ αποστάσεως χρησιμοποιώντας εφαρμογές κινητού τηλεφόνου κ.λπ.

Η χρήση των w.c. σε κοινόχρηστους χώρους πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποφεύγεται ο συνωστισμός.

Ε. ΚΑΝΟΝΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ / ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Οι κανόνες υγιεινής τροφίμων πρέπει να τηρούνται αυστηρώς, όπως περιγράφονται στο «Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο Προτύπων Υγιεινής και Επιδημιολογικής Επιτήρησης Μεταδοτικών Νοσημάτων σε Επιβατηγά Πλοία» που διατίθεται στο σύνδεσμο: <http://www.shipsan.eu/Home/EuropeanManual.aspx>.

Πρόσθετες ειδικές οδηγίες για την πρόληψη μετάδοσης του COVID-19 σε χώρους εστίασης και διαχείρισης τροφίμων θα πρέπει να περιγράφονται σε εγχειρίδιο του πλοίου και το πλήρωμα πρέπει να εκπαιδεύεται στις διαδικασίες βάσει των καθηκόντων του.

Οι κανόνες ασφάλειας τροφίμων που παρουσιάζονται στο κεφάλαιο αυτό, θα πρέπει να εφαρμόζονται επίσης και στα μαγειρεία και στους χώρους εστίασης του πληρώματος. Σε κρουαζιέρες στις οποίες τουλάχιστον το 95% του πληρώματος είναι εμβολιασμένοι, η υπηρεσία αυτοεξυπηρέτησης (self-service) του πληρώματος επιτρέπεται, εφόσον τηρούνται οι αποστάσεις.

Κατά τη φόρτωση και αποθήκευση των τροφίμων πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα προφύλαξης, όπως η φυσική απόσταση, χρήση μέσων ατομικής προστασίας και υγιεινή χεριών. Πρέπει να υπενθυμίζεται στα μέλη του πληρώματος ότι πρέπει να αποφεύγουν την

επαφή με δυνητικά μολυσμένα αντικείμενα / επιφάνειες (π.χ. συσκευασίες, τιμολόγια, προϊόντα, εξοπλισμός) και στη συνέχεια να αγγίζουν το πρόσωπο, τη μύτη, το στόμα κ.λπ. Όπου είναι απαραίτητο, θα πρέπει να απολυμαίνονται ή να αφαιρούνται οι εξωτερικές συσκευασίες για να αποφευχθεί ενδεχόμενη μόλυνση των περιβαλλοντικών επιφανειών στους χώρους τροφίμων του πλοίου.

Συνιστάται η αποφυγή λειτουργίας εστιατορίων αυτοεξυπηρέτησης (self service) που δεν είναι ανέπαφη και, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, οι χώροι self-service προτείνεται να λειτουργούν μόνο εάν εφαρμόζονται πρόσθετες ειδικές προφυλάξεις για τη διασφάλιση της υγιεινής, όπως περιγράφονται στις ακόλουθες παραγράφους. Είναι προτιμότερο το φαγητό να παραδίδεται από το πλήρωμα στους επιβάτες σε κλειστές συσκευασίες ή να τυλίγεται κατά την παράδοσή του.

Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αλάτι και πιπέρι μιας χρήσης και άλλες αναλώσιμες συσκευασίες, εκτός εάν τα δοχεία μπορούν να απολυμανθούν μεταξύ των χρήσεων. Μαχαιροπήρουνα, πιάτα, δίσκοι, χαρτοπετσέτες, αναψυκτικά, καλαμάκια κ.λπ. πρέπει να παραδίδονται από τους σερβιτόρους σε κάθε επιβάτη. Οι επιβάτες δεν πρέπει να έχουν πρόσβαση σε αυτά τα αντικείμενα.

Η φυσική απόσταση πρέπει να διατηρείται από τους παρευρισκόμενους σε όλους τους χώρους εστίασης, συμπεριλαμβανομένων των à la carte εστιατορίων, ειδικών εστιατορίων, χώρων σερβιρίσματος του πρωινού, εσωτερικών και εξωτερικών μπαρ κ.λπ. Συνιστάται επίσης να γευματίζουν στο ίδιο τραπέζι μόνο άτομα που μένουν στην ίδια καμπίνα ή / και άτομα της ίδιας οικογένειας ή της ίδιας ταξιδιωτικής μονάδας. Θα πρέπει να διατηρείται απόσταση 1,5 μέτρου μεταξύ των θέσεων των τραπεζιών.

Συνιστάται επίσης όπου αυτό είναι εφικτό το πλήρωμα και οι επιβάτες να χωρίζονται σε καθορισμένες ομάδες, στις οποίες θα σερβίρεται φαγητό σε διαφορετικές ώρες της ημέρας για τον περιορισμό των επαφών. Επιπλέον, θα μπορούσε να περιοριστεί ο αριθμός καθισμάτων στις τραπεζαρίες ή να γίνονται κρατήσεις για τον καλύτερο έλεγχο προσέλευσης των επιβατών. Η διάρκεια λειτουργίας των εστιατορίων θα μπορούσε να παραταθεί για να επιτρέψει τη χρήση των χώρων με κυλιόμενο ωράριο από διαφορετικές ομάδες επιβατών, ώστε να περιοριστεί ο συνωστισμός και να διασφαλιστεί η φυσική απόσταση.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην εφαρμογή του μέτρου φυσικής απόστασης του 1,5 μέτρου μεταξύ του πληρώματος που εργάζεται στο μαγειρείο ή σε άλλους χώρους διαχείρισης τροφίμων, όπου αυτό είναι εφικτό.

Κάθε άτομο που εισέρχεται / εργάζεται στο μαγειρείο πρέπει να πλένει τα χέρια του και να φορά μάσκα προσώπου (βλ. Παράρτημα 4). Μόνο στο προσωπικό που χειρίζεται τρόφιμα πρέπει να επιτρέπεται η είσοδος στο μαγειρείο. Σε περίπτωση που άλλοι επισκέπτες (π.χ. προσωπικό συντήρησης) πρέπει να εισέλθουν, θα πρέπει να τηρούν την υγιεινή των χεριών

και να φορούν τα κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας και άλλον εξοπλισμό (χειρουργική μάσκα, κάλυμμα μαλλιών, ποδιά κ.λπ.), τα οποία πρέπει να διατίθενται στην είσοδο του μαγειρείου.

Οι επιβάτες θα πρέπει να πλένουν ή να απολυμαίνουν τα χέρια τους (με αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα) κατά την είσοδο και έξοδο από τους χώρους εστίασης. Η παρουσία μελών του πληρώματος μπορεί να διασφαλίσει τη συμμόρφωση των επιβατών ειδικά κατά τις ώρες αιχμής.

Οι πετσέτες, τα τραπεζομάντιλα και τα σερβίτσια πρέπει να πλένονται και να σιδερώνονται, ακόμη και αν δεν έχουν χρησιμοποιηθεί. Τα λευκά είδη του εστιατορίου πρέπει πάντα να ανανεώνονται μεταξύ διαφορετικών επιβατών.

Εάν δεν είναι δυνατόν να αποφευχθεί η χρήση μπουφέ (ειδικά στο χώρο εστίασης του πληρώματος), τότε πρέπει να ακολουθούνται οι ακόλουθες προφυλάξεις:

- Εφόσον δεν είναι διαθέσιμοι σταθμοί πλυσίματος χεριών στην είσοδο του χώρου εστίασης, πρέπει να παρέχεται αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα στους επιβάτες και το πλήρωμα. Το πλήρωμα πρέπει να διασφαλίζει ότι όλοι απολυμαίνουν τα χέρια τους.
- Η απαιτούμενη φυσική απόσταση πρέπει να διατηρείται αυστηρά στο χώρο εστίασης.
- Πρέπει να εγκατασταθεί κατάλληλη προστασία (π.χ. διαφανή χωρίσματα) μεταξύ των επιβατών / πληρώματος και του μπουφέ, ώστε το φαγητό να προστατεύεται πλήρως από όλες τις πλευρές (εκτός από σημείο όπου το μέλος του πληρώματος σερβίρει το φαγητό).
- Στην περίπτωση που τα μπουφέ είναι εντοιχισμένα ή τύπου νησίδας, οι στύλοι θα πρέπει να τοποθετηθούν σε απόσταση 1,5 μέτρων, ώστε να περιοριστεί η άμεση πρόσβαση των επιβατών και του πληρώματος. Επίσης οι υπηρεσίες που εκτελούνται με την βοήθεια πληρώματος, θα πρέπει να εκτελούνται μόνο από προκαθορισμένα μέλη πληρώματος τα οποία θα φορούν ποδιές μίας χρήσης, μάσκες κοινότητας και ασπίδα προσώπου.

Στην περίπτωση που το πλοίο δεν εφαρμόζει σύστημα ιχνηλάτησης των θέσεων εστίασης των επιβατών, θα πρέπει να ακολουθούνται οι παρακάτω προφυλάξεις:

- Μόνο τα καθορισμένα μέλη του πληρώματος επιτρέπεται να σερβίρουν φαγητό. Το προσωπικό σέρβις πρέπει να φορά κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας (μάσκες προσώπου, γάντια μίας χρήσης) και να ακολουθεί αυστηρούς κανόνες υγιεινής. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει το πλήρωμα ή οι επιβάτες να χρησιμοποιούν κοινά σερβίτσια ή άλλα είδη. Αυτά πρέπει να αφαιρεθούν από το χώρο, έτσι ώστε μόνο τα καθορισμένα μέλη του πληρώματος να μπορούν να τα διανέμουν.
- Δεν πρέπει να επιτρέπεται η αυτοεξυπηρέτηση με χρήση κοινών σκευών σερβιρίσματος. Το αρμόδιο προσωπικό θα πρέπει να σερβίρει όλα τα είδη (για

παράδειγμα νερό, καφέ, χυμό κ.λπ.). Το προσωπικό που χειρίζεται τρόφιμα πρέπει να φορά κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας (μάσκες προσώπου, ασπίδα προσώπου) και να ακολουθεί αυστηρά τους κανόνες υγιεινής.

Η χρήση συμπληρωματικών σταθμών σερβιρίσματος καφέ μπορούν να λειτουργήσουν με αυτοεξυπηρέτηση, εφόσον τα μέρη που αγγίζονται από τους επιβάτες απολυμαίνονται από το πλήρωμα μετά από κάθε χρήση.

Ενθαρρύνεται το σερβίρισμα φαγητού σε ιδιωτικό χώρο μέσω της υπηρεσίας δωματίων, για την παροχή φαγητού στις καμπίνες των επιβατών, προκειμένου να αποφευχθεί ο συνωστισμός σε εστιατόρια και άλλους χώρους εστίασης. Το προσωπικό υπηρεσίας δωματίων πρέπει να χρησιμοποιεί μέσα ατομικής προστασίας. Είναι προτιμότερο τα μέλη του πληρώματος να μην μπαίνουν στην καμπίνα, αλλά να παραδίδουν το φαγητό στην πόρτα αποφεύγοντας έτσι την επαφή χέρι με χέρι. Ομοίως, τα χρησιμοποιημένα πιάτα και σκεύη πρέπει να συλλέγονται από το πλήρωμα έξω από την πόρτα.

Όλα τα ισχύοντα πρότυπα υγιεινής τροφίμων και οι προφυλάξεις πρέπει να ακολουθούνται κατά τη μεταφορά των τροφίμων στο πλοίο. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να ληφθεί για την ασφαλή συλλογή και πλύσιμο των σκευών εστίασης και σερβίτσιων που χρησιμοποιούνται από τους επιβάτες.

ΣΤ. ΥΠΕΙΝΗ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ

ΣΤ.1. Πόσιμο νερό

Σε περίπτωση που το σύστημα πόσιμου νερού του κρουαζιερόπλοιου δε λειτουργούσε σύμφωνα με τα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Εγχειριδίου ή σε περίπτωση όπου το κρουαζιερόπλοιο βρισκόταν σε ξηρή δεξαμενή (dry dock) για διάστημα μεγαλύτερο από μήνα, θα πρέπει να ακολουθηθούν τα βήματα όπως περιγράφονται στον «ESGLI Οδηγό αντιμετώπισης Λεγεωνέλλας στα κτιριακά συστήματα νερού κατά τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19.»

ΣΤ.2. Κολυμβητικές δεξαμενές και άλλες εγκαταστάσεις υδάτων αναψυχής

Δεν συνιστάται η λειτουργία κολυμβητικών δεξαμενών εσωτερικού χώρου. Ωστόσο, μπορεί να επιτραπεί η λειτουργία χώρων με εσωτερικές πισίνες που έχουν την δυνατότητα να μετατραπούν σε εξωτερικές με αφαίρεση διαφραγμάτων/οροφής, ώστε να επιτρέπεται ο φυσικός αερισμός.

Τα ντους για τις εξωτερικές εγκαταστάσεις υδάτων αναψυχής θα πρέπει να διαχωρίζονται, προκειμένου να διασφαλίζεται η ιδιωτικότητα του χρήστη και να διευκολύνεται το αποτελεσματικό ντους των λουόμενων πριν εισέλθουν στην πισίνα. Θα πρέπει να γίνεται ισχυρή σύσταση στους λουόμενους να λαμβάνουν λουτρό καθαριότητας πριν εισέλθουν στην πισίνα και πρέπει να υπάρχουν σχετικές ενημερωτικές πινακίδες. Το κρουαζιερόπλοιο θα πρέπει να παρέχει όλα τα απαραίτητα είδη για λουτρό καθαριότητας (π.χ. σαπούνι,

αφρόλουστρο κ.λπ.). Επιπλέον, στις εισόδους των ντους θα πρέπει να υπάρχει αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα.

Η τοποθέτηση καθισμάτων (ξαπλώστρες, καρέκλες, πουφ, ξαπλώστρες κ.λπ.) πρέπει να είναι τέτοια, ώστε η απόσταση μεταξύ των άκρων των καθισμάτων δύο επιβατών από διαφορετικές ομπρέλες ή δύο επιβατών από διαφορετικές καμπίνες να είναι τουλάχιστον 1,5 μέτρο προς κάθε κατεύθυνση. Στις εγκαταστάσεις υδάτων αναψυχής θα πρέπει να χρησιμοποιούνται χειρουργικές μάσκες (ή μάσκες υψηλής προστασίας στην περίπτωση που είναι διαθέσιμες για το κοινό και υπάρχουν επαρκής ποσότητες δίνοντας προτεραιότητα στους εργαζόμενους στον κλάδο της υγείας). Στην περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμες, τότε θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μάσκες κοινότητας.). Παρόλα αυτά, σημειώνεται ότι οι λουόμενοι δεν θα πρέπει να φοράνε μάσκα όταν κάθονται στα καθίσματα (τα οποία έχουν τοποθετηθεί με τρόπο ώστε να διατηρείται η κοινωνική απόσταση), κατά την διάρκεια κολύμβησης ή άλλων δραστηριοτήτων που μπορεί να βρέξουν την μάσκα. Σε αυτήν την περίπτωση θα πρέπει να εφαρμόζεται κοινωνική απόσταση.

Συνιστάται τα καθίσματα, τα τραπέζια, τα ντουλαπάκια ασφάλισης προσωπικών αντικειμένων, τα κουμπιά κλήσης για τους σερβιτόρους και τα μενού να είναι κατασκευασμένα ή καλυμμένα με υλικά κατάλληλα για καθαρισμό και απολύμανση.

Κατά την εναλλαγή των επιβατών, τα καθίσματα, τα τραπέζια, τα μικρά χρηματοκιβώτια, τα κουμπιά κλήσης για τους σερβιτόρους και τα μενού θα πρέπει να απολυμαίνονται. Δεν θα πρέπει να σερβίρεται φαγητό στις εγκαταστάσεις υδάτων αναψυχής. Νερό και ποτά θα πρέπει να σερβίρονται σε ποτήρια που μπορούν να καθαριστούν και όχι σε ποτήρια μίας χρήσης.

Συνιστάται η εγκατάσταση να παρέχει πετσέτες ή άλλα καλύμματα που πλένονται, οι οποίες να καλύπτουν ολόκληρη την επιφάνεια του καθίσματος και τα καθίσματα να απολυμαίνονται μετά από κάθε χρήση. Συνιστάται να αφαιρούνται οι υφασμάτινες επιφάνειες από τις ξαπλώστρες.

Επιπλέον, συνιστάται ο διαχωρισμός χρήσης των χώρων από επιβάτες βάσει ημερήσιου προγράμματος ή, εάν είναι δυνατόν, η χρήση ξεχωριστών εγκαταστάσεων για κολύμπι και άλλων υπηρεσιών από διαφορετικές ομάδες επιβατών.

Ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός λουόμενων στις πισίνες πρέπει να είναι ένα άτομο ανά 4 m^2 επιφάνειας νερού, ανεξάρτητα από το βάθος της πισίνας. Τα μικρά υδρομασάζ (με βάθος μικρότερο από 1 μ και όγκο μπανιέρας μικρότερο από 6 m^3) πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο από λουόμενους της ίδιας οικογένειας ή από λουόμενους που μένουν στην ίδια καμπίνα. Για μεγαλύτερες πισίνες υδροθεραπείας - spa (με βάθος μεγαλύτερο από 1 μ και όγκο δεξαμενής άνω των 6 m^3) ο μέγιστος αριθμός είναι ένα άτομο ανά 20 λίτρα ροής ανακυκλοφορίας του νερού ανά λεπτό (σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο). Σε κάθε περίπτωση ο συνολικός αριθμός των χρηστών δεν πρέπει να

υπερβαίνει το ένα άτομο ανά 4 μ² επιφάνειας νερού.

Στα διακοσμητικά σιντριβάνια πρέπει να εφαρμόζονται οι οδηγίες του «Ευρωπαϊκού Εγχειριδίου Προτύπων Υγιεινής και Επιδημιολογικής Επιτήρησης Μεταδοτικών Νοσημάτων σε Επιβατηγά Πλοία» (<http://www.shipsan.eu/Home/EuropeanManual.aspx>). Σε περίπτωση που το σιντριβάνι έχει παραμείνει εκτός λειτουργίας για περισσότερο από ένα μήνα, πρέπει να ακολουθηθούν τα βήματα που περιγράφονται στη «Καθοδήγηση της ESGLI για τη διαχείριση της λεγεωνέλλας στα συστήματα ύδρευσης κτηρίων κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19».

Σε περίπτωση που οι εγκαταστάσεις υδάτων αναψυχής του κρουαζιερόπλοιου δε λειτουργούσαν σύμφωνα με τα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Εγχειριδίου ή σε περίπτωση όπου το κρουαζιερόπλοιο βρισκόταν σε δεξαμενισμό για συντήρηση (dry dock) για διάστημα μεγαλύτερο από μήνα, θα πρέπει να ακολουθηθούν τα βήματα όπως περιγράφονται στον «ESGLI Οδηγό αντιμετώπισης Λεγεωνέλλας στα κτιριακά δίκτυα/συστήματα νερού κατά τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19.»

ΣΤ.3. Υγρά απόβλητα

Το πλοίο θα πρέπει να έχει τυποποιημένα και κατάλληλα συντηρημένα υδραυλικά συστήματα, όπως σφραγισμένα σιφόνια στις τουαλέτες και βαλβίδες αντεπιστροφής στους καταιονητήρες και στις βρύσες για την αποτροπή εισόδου αερολυμάτων από τις τουαλέτες στο σύστημα υδροδότησης ή εξαερισμού.

Οι σωληνώσεις αποστράγγισης του καταστρώματος που συνδέονται με το δίκτυο λυμάτων θα πρέπει πάντοτε να λειτουργούν κανονικά. Σε περίπτωση που οι λεκάνες αποχωρητηρίου δεν χρησιμοποιούνται για μεγάλα χρονικά διαστήματα, πρέπει να προστίθεται σε αυτές νερό, ώστε τα παρεμβύσματα να λειτουργούν κανονικά.

Ζ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΟΥΣΜΑΤΩΝ COVID-19 ΣΕ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΟΠΛΟΙΑ ΚΑΙ ΣΕ ΕΠΙΒΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ

Ζ.1. Διαχείριση πιθανού/επιβεβαιωμένου κρούσματος

Μετά από την προκαταρκτική ιατρική εξέταση, εάν ο γιατρός ή ο εξουσιοδοτημένος αξιωματικός του κρουαζιερόπλοιου διαπιστώσει ότι υπάρχει πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα COVID-19 επί του κρουαζιερόπλοιου, ο ασθενής θα πρέπει να απομονωθεί σε θάλαμο απομόνωσης, καμπίνα ή άλλο κατάλυμα και να συνεχιστούν τα μέτρα ελέγχου της λοίμωξης έως ότου αποβιβαστεί και μεταφερθεί σε νοσοκομείο στην ξηρά. Η εταιρεία διοργάνωσης κρουαζιέρας θα πρέπει να ορίσει μονές καμπίνες που θα χρησιμοποιούνται ειδικά για την απομόνωση των κρουσμάτων επί του κρουαζιερόπλοιου. Οι καθορισμένες καμπίνες απομόνωσης πρέπει να βρίσκονται κοντά στην ιατρική εγκατάσταση του πλοίου για ευκολία πρόσβασης από το πλήρωμα και, εάν είναι δυνατόν, να διαθέτουν παράθυρα για επαρκή αερισμό. Η επαφή με τους ασθενείς σε απομόνωση θα πρέπει να περιορίζεται μόνο σε αυτούς που είναι απαραίτητο και το πλήρωμα που έρχεται σε επαφή με τον

απομονωμένο ασθενή (π.χ. ιατρικό προσωπικό) θα πρέπει να φόραει κατάλληλα ΜΑΠ όπως περιγράφεται στο Παράρτημα 4. Εάν είναι εφικτό, οι καμπίνες απομόνωσης θα πρέπει να καθαρίζονται από τους επιβάτες. Στην περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό, τότε θα πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται μόνο από ειδικά εκπαιδευμένο πλήρωμα όταν η καμπίνα εκκενωθεί.

Περαιτέρω συμβουλές, συμπεριλαμβανομένου του ορισμού του πιθανού κρούσματος, της διαχείρισης πιθανών κρουσμάτων και της χρήσης της φόρμας εντοπισμού επιβατών/πληρώματος (PLF) μπορούν να βρεθούν στο «EU HEALTHY GATEWAYS Advice for ship operators for preparedness and response to an outbreak of COVID-19», διαθέσιμο στο: <https://www.healthygateways.eu/Novel-coronavirus>

Η επιτήρηση για γριπώδη συνδρομή (Influenza Like Illness - ILI) θα πρέπει να ενσωματώνει την επιτήρηση για COVID-19, καθώς τα συμπτώματα που είναι συμβατά με την λοίμωξη COVID-19 περιλαμβάνουν αυτά της ILI (καθώς επί του παρόντος τα κρουαζιερόπλοια θα εφαρμόζουν μέτρα για την έγκαιρη ανίχνευση πιθανών κρουσμάτων COVID-19).

Ανάλογα με την αξιολόγηση του συμβάντος COVID-19 επί του κρουαζιερόπλοιου, ενδέχεται να είναι απαραίτητο να μειωθεί η διάρκεια ή να τερματιστεί η κρουαζιέρα, όπως περιγράφεται στο έγγραφο του EU HEALTHY GATEWAYS «Advice for ship operators for preparedness and response to the outbreak of COVID-19», το οποίο μπορεί να βρεθεί στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EU%20HEALTHY%20GATEWAYS%20COVID-19%20MARITIME%202%202020%20FINAL.pdf?ver=2020-02-21-123842-480>

Όταν εντοπίζεται ένα πιθανό κρούσμα COVID-19, οι εργαστηριακές δοκιμασίες πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται από το ECDC (<https://www.ecdc.europa.eu/en/novel-coronavirus/laboratory-support>).

Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι τα αρνητικά αποτελέσματα δεν αποκλείουν την πιθανότητα λοίμωξης από τον ιό SARS-CoV-2. Αρκετοί παράγοντες ενδέχεται να οδηγήσουν σε ψευδών αρνητικό αποτέλεσμα σε μολυσμένο άτομο, συμπεριλαμβανομένων των παρακάτω:

- κακή ποιότητα ή ανεπαρκής ποσότητα ανθρώπινου γενετικού υλικού στο δείγμα, (συνιστάται ο έλεγχος για την ύπαρξη επαρκούς ανθρώπινου γενετικού υλικού στο δείγμα με τη χρήση ενός ανθρώπινου στόχου ως μάρτυρα κατά τη δοκιμασία PCR),
- συλλογή του δείγματος κατά την έναρξη ή την αποδρομή της λοίμωξης
- ακατάλληλος χειρισμός ή ακατάλληλος τρόπος συντήρησης και αποστολής του δείγματος
- τεχνικοί λόγοι κατά τη δοκιμή, π.χ. μεταλλαγμένο στέλεχος του ιού ή ύπαρξη αναστολέων της PCR.

Επί αρνητικού αποτελέσματος σε ασθενή με έντονη κλινική υποψία COVID-19 λοίμωξης, ιδιαίτερα όταν συλλέχθηκαν μόνο δείγματα του ανώτερου αναπνευστικού συστήματος,

συνιστάται η λήψη και ανάλυση δειγμάτων του κατώτερου αναπνευστικού συστήματος, εφόσον είναι δυνατόν (επί νοσηλείας στην ξηρά).

Όταν έχει επιβεβαιωθεί η ορθή συλλογή του δείγματος και ο ορθός εργαστηριακός έλεγχος για COVID-19 και τα επαναλαμβανόμενα αποτελέσματα είναι αρνητικά για COVID-19 σύμφωνα με τα κριτήρια του ECDC, τότε άμεσα πρέπει να ακολουθήσει έλεγχος του ασθενούς για ανίχνευση του ιού της γρύπης με μοριακές τεχνικές (PCR), και όχι με ταχεία διαγνωστικά τεστ (rapid antigen test). Εάν ο ασθενής είναι θετικός για τη γρύπη, τότε οι οδηγίες «Guidelines for the prevention and control of influenza-like illness on passenger ship» του Ευρωπαϊκού Εγχειριδίου Προτύπων Υγιεινής και Επιδημιολογικής Επιτήρησης Μεταδοτικών Νοσημάτων σε Επιβατηγά Πλοία

<http://www.shipsan.eu/Home/EuropeanManual.aspx> πρέπει να ακολουθούνται για τη διαχείριση του κρούσματος.

Ζ.2. Διαχείριση επαφών

Οι εταιρείες διοργάνωσης κρουαζέρας πρέπει να ορίζουν μονές καμπίνες που θα χρησιμοποιούνται ειδικά για την προσωρινή καραντίνα των στενών επαφών επί του πλοίου έως ότου αυτοί αποβιβαστούν στον λιμένα βάσης ή στον λιμένα έκτακτης ανάγκης, όπως περιγράφεται στο έγγραφο του EU HEALTHY GATEWAYS «Advice for ship operators for preparedness and response to an outbreak of COVID-19». Τα παιδιά θα πρέπει να τεθούν σε καραντίνα σε καμπίνα με έναν από τους γονείς τους και να λαμβάνεται παρόμοια μέριμνα για την υποστήριξη ατόμων με αναπηρία. Οι καθορισμένες καμπίνες πρέπει να βρίσκονται κοντά στην ιατρική εγκατάσταση του πλοίου για ευκολία προσβασιμότητας από το πλήρωμα και, εάν είναι δυνατόν, να διαθέτουν παράθυρα για τον αερισμό του χώρου.

Η διαχείριση των επαφών θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις εθνικές πολιτικές του λιμένα αποβίβασης και όπως περιγράφεται λεπτομερώς στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης/σχέδιο διαχείρισης έξαρσης κρουσμάτων του κρουαζιερόπλοιου και του λιμένα. Συμβουλές για τη διαχείριση των επαφών και τη χρήση της φόρμας εντοπισμού επιβατών/πληρώματος (PLF) μπορούν να βρεθούν στο «EU HEALTHY GATEWAYS Advice for ship operators for preparedness and response to an outbreak of COVID-19», διαθέσιμο στο σύνδεσμο: <https://www.healthygateways.eu/Novel-coronavirus>.

Ζ.3. Επιβίβαση/Αποβίβαση

Μόλις ανιχνευτεί ένα πιθανό κρούσμα επί του κρουαζιερόπλοιου και κατά τη διάρκεια του ταξιδιού μέχρι την άφιξη στον τελικό προορισμό, θα πρέπει να διενεργηθεί εκτίμηση κινδύνου του συμβάντος (σε συνεργασία με την αρμόδια υγειονομική αρχή του λιμένα και τους αξιωματικούς του πλοίου), προκειμένου να αποφασιστεί εάν θα επιτραπεί ή όχι η επιβίβαση σε νέους επιβάτες από ενδιάμεσους προορισμούς.

Οι αρμόδιες υγειονομικές αρχές στον επόμενο λιμένα ή προορισμό θα παρέχουν συμβουλές σχετικά με τη διαχείριση του πιθανού κρούσματος και των επαφών του.

2.4. Αναφορά πιθανών κρουσμάτων

Σύμφωνα με τον Διεθνή Υγειονομικό Κανονισμό (2005), ο υπεύθυνος του κρουαζιερόπλοιου πρέπει να ενημερώσει άμεσα την αρμόδια υγειονομική αρχή στον επόμενο λιμένα για οποιοδήποτε πιθανό κρούσμα COVID-19. Η Ναυτιλιακή Δήλωση Υγείας (Maritime Declaration of Health - MDH) πρέπει να συμπληρώνεται και να αποστέλλεται στην αρμόδια υγειονομική αρχή σύμφωνα με τις τοπικές απαιτήσεις του επόμενου λιμένα (σχετ.20).

Οι πλοιοκτήτες πρέπει να διευκολύνουν την εφαρμογή των υγειονομικών μέτρων και να παρέχουν όλες τις σχετικές πληροφορίες για τη δημόσια υγεία που ζητούνται από την αρμόδια υγειονομική αρχή του λιμένος. Ο υπεύθυνος του κρουαζιερόπλοιου θα πρέπει να επικοινωνήσει αμέσως με την αρμόδια υγειονομική αρχή στον επόμενο λιμένα σχετικά με το πιθανό κρούσμα, για να διευκρινιστεί εάν είναι διαθέσιμο στο λιμάνι το απαραίτητο δυναμικό για την μεταφορά, την απομόνωση, την εργαστηριακή διάγνωση και την φροντίδα του πιθανού κρούσματος/κρουσμάτων COVID-19. Το πλοίο μπορεί να κληθεί από την λιμενική αρχή να καταπλεύσει σε διαφορετικό λιμένα σε κοντινή απόσταση από τον προγραμματισμένο λιμένα, εάν δεν είναι διαθέσιμο το δυναμικό, και εάν το επιτρέπει η κατάσταση υγείας του πιθανού κρούσματος/κρουσμάτων COVID-19. Είναι σημαντικό όλες οι διευθετήσεις να γίνονται το συντομότερο δυνατό, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η παραμονή των συμπτωματικών πιθανών κρουσμάτων στο κρουαζιερόπλοιο.

Μετά τη διενέργεια εκτίμησης κινδύνου, σύμφωνα με το άρθρο 27 του IHR (2005), η υγειονομική αρχή θα αποφασίσει σχετικά με τα υγειονομικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν στο πλοίο. Η αρχή μπορεί να αποφασίσει σε συνεννόηση με τον διαχειριστή του πλοίου να τερματίσει την κρουαζέρα, προκειμένου να διακοπεί η εξάπλωση της νόσου επί του πλοίου. Για παράδειγμα, πιθανή συνεχιζόμενη μετάδοση επί του πλοίου θα μπορούσε να θεωρηθεί ο εντοπισμός τριών ή περισσότερων επιβεβαιωμένων περιπτώσεων που μένουν σε δύο ή περισσότερες διαφορετικές καμπίνες και που δεν ταξιδεύουν μαζί (εξαιρουμένων των περιπτώσεων που εντοπίστηκαν κατά τον διαγνωστικό έλεγχο που πραγματοποιήθηκε την ημέρα επιβίβασης). Επιπλέον, ο τερματισμός της κρουαζέρας μπορεί να εξεταστεί εάν τα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των επαφών, δεν μπορούν να ολοκληρωθούν ικανοποιητικά ενώ οι ταξιδιώτες βρίσκονται στο πλοίο.

Τα μολυσματικά απόβλητα πρέπει να απορρίπτονται σύμφωνα με τις διαδικασίες των λιμενικών αρχών.

Η επόμενη κρουαζέρα μπορεί να ξεκινήσει όταν ολοκληρωθεί ο ικανοποιητικός καθαρισμός και η απολύμανση. Εάν συνέβαινε μετάδοση στο πλοίο μεταξύ των μελών του πληρώματος, συνιστάται οι διαχειριστές του πλοίου να διερευνήσουν τη δυνατότητα έναρξης της επόμενης κρουαζέρας με νέο πλήρωμα, εάν είναι εφικτό.

Η. ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ COVID-19

Η υχνηλάτηση των επαφών είναι μια από τις σημαντικότερες δράσης δημόσιας υγείας στην αντιμετώπιση του COVID-19 και είναι εξαιρετικά σημαντική σε αυτήν τη φάση προσαρμογής. Απαιτείται η χρήση του Εντύπου εντοπισμού επιβατών/πληρώματος (PLF) (Παράρτημα 2) για να διασφαλιστεί ότι τα στοιχεία επικοινωνίας των επιβατών και του πληρώματος είναι διαθέσιμα, προκειμένου να διευκολυνθεί η υχνηλάτηση επαφών, εάν ανιχνευτεί κρούσμα COVID-19. Η υχνηλάτηση θα διεξαχθεί όπως ορίζεται από την αρμόδια Υγειονομική Αρχή.

Τα έντυπα εντοπισμού επιβατών/πληρώματος (PLF) διανέμονται πριν την επιβίβαση ή κατά την επιβίβαση και συλλέγονται από εξουσιοδοτημένο για συλλογή προσωπικών δεδομένων (GDPR) πλήρωμα του κρουαζιερόπλοιου πριν από την αποβίβαση.

Σε περίπτωση που το λιμάνι βάσης (home port) του κρουαζιερόπλοιου δεν αποτελεί λιμάνι της χώρας μας, δεν υφίσταται η υποχρέωση συμπλήρωσης του (PLF).

Σε περίπτωση που κάποιος επιβάτης/μέλος του πληρώματος πρόκειται να αποβιβαστεί σε κάποιον από τους ενδιάμεσους λιμένες της κρουαζέρας, ώστε να συνεχίσει τη διαμονή του στη χώρα μας, υποχρεούται να παραδώσει το PLF στους αρμόδιους του πλοίου πριν την αποβίβασή του.

Η συμπλήρωση του εντύπου εντοπισμού επιβατών/πληρώματος πριν από την αποβίβαση θα μπορούσε να γίνει ηλεκτρονικά, εφόσον αυτό προβλέπεται. Εάν η εταιρεία συλλέγει και διατηρεί όλα τα στοιχεία ακριβώς όπως περιγράφεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 «Πληροφορίες για το Έντυπο εντοπισμού επιβατών/πληρώματος (PLF)», τότε δεν θα είναι απαραίτητο να συμπληρωθεί το PLF, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά τα στοιχεία μπορούν να εξαχθούν και να αποσταλούν στην αρμόδια Υγειονομική Αρχή. Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 παρέχει λεπτομέρειες για τα έντυπα εντοπισμού επιβατών/πληρώματος (PLF) για τα κρουαζιερόπλοια. Η Ευρωπαϊκή Κοινή Δράση HEALTHY GATEWAYS έχει αναπτύξει μία Ευρωπαϊκή κοινή ψηφιακή εφαρμογή για την συμπλήρωση των PLF για όλα τα μεταφορικά μέσα (αέρια, θαλάσσια, χερσαία): <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>. Οι πληροφορίες που παρέχουν οι ταξιδιώτες σε αυτήν την εφαρμογή, μπορούν να χρησιμοποιηθούν από της αρμόδιες αρχές της χώρας του προορισμού, για την γρήγορη επικοινωνία με τους ταξιδιώτες, με σκοπό την προστασία της υγείας των ταξιδιωτών και των επαφών τους, και την αποτροπή της επιπλέον εξάπλωση της νόσου.

Προτείνεται τα έντυπα εντοπισμού επιβατών/πληρώματος για κρουαζιερόπλοια να συμπληρώνονται από όλα τα μέλη του πληρώματος που αποβιβάζονται και αναχωρούν από το κρουαζιερόπλοιο για μακροχρόνια άδεια ή λήξη συμβολαίου.

Άλλα μέσα ιχνηλάτησης επαφών για τον εντοπισμό και την ενημέρωση των επιβατών για πιθανή έκθεση μπορεί να χρησιμοποιηθούν από τις εταιρείες κρουαζιέρας, όπως έρευνες από ομάδες άμεσης απόκρισης, ανάλυση CCTV του πλοίου, δεδομένα από βραχιόλια ιχνηλάτησης, χρήση εφαρμογών κινητής τηλεφωνίας για την ιχνηλάτηση επαφών και ανάλυση της χρήσης κάρτας κλειδιού επιβατών.

Τα Παραρτήματα της σχετ. (1) εγκυκλίου παραμένουν σε ισχύ ως έχουν.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘ. ΠΛΕΥΡΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού Υγείας
2. Γραφείο Υφυπουργού Υγείας
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
5. Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα
6. Γραφείο Τύπου
7. Γραφείο Γενικής Δ/ντριας Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής
8. Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος
9. Αυτοτελές Γραφείο Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
  - Γρ. Υπουργού
  - Γρ. Γεν. Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής & Ναυτιλιακών Επενδύσεων (ΓΓΛΠΝΕ)
  - Δ/νση Ναυτιλιακών Επενδύσεων και Θαλάσσιου Τουρισμού
Πύλη Λιμένα Ε1-Ε2, Ακτή Βασιλειάδη, Τ.Κ.185 10 –Πειραιάς

2. **Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής**
 (με την παράκληση να ενημερωθούν τα διεθνή λιμάνια της χώρας)
 Πύλη Ε1-Ε2, Ακτή Βασιλειάδη, Τ.Κ.185 10 –Πειραιάς
3. **Υπουργείο Εξωτερικών**
  - **Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων (κ. Ματζίλα)**
  - **Ε3 Διεύθυνση**
 Βασιλίσσης Σοφίας 1, Τ.Κ.106 71 – Αθήνα
4. **Υπουργείο Τουρισμού**
 Λεωφόρος Αμαλίας 12
 ΤΚ 105 57, Αθήνα
5. **Όλες τις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας**
 Γενικές Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)
 Υπόψη Προϊστάμενων Γενικών Διευθυντών
6. **Όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας**
 Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)
 Υπόψη Προϊσταμένων Δ/νσεων
 (με την παράκληση να ενημερωθούν όλα τα Υγειονομεία λιμένων ευθύνης τους)
7. **Οργανισμός Λιμένα Πειραιά (ΟΛΠ)**
 Ακτή Μιαούλη 10, Πειραιάς, Τ.Κ. 185 38
8. **Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος**
 Πλουτάρχου 3, 10675 - Αθήνα
 (με την υποχρέωση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)
9. **ΕΣΡ**
 Υπόψη Προέδρου
 Αμερικής 5 & Πανεπιστημίου, Τ.Κ. 105 64 - Αθήνα
10. **Ε.Κ.Α.Β.**
 Υπόψη Προέδρου
 Τέρμα Οδού Υγείας ,Τ.Κ. 115 27 – Αθήνα
11. **ΕΟΔΥ**
 Υπόψη Προέδρου
 Αγράφων 3-5, Τ.Κ. 15123, Μαρούσι
12. **Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων και Επαγγελματιών Χρηστών Λιμένος**
 Ακτή Μιαούλη 17-19, Τ.Κ. 185 35 – Πειραιάς
13. **Ναυτικό Επιμελητήριο Ελλάδος**
 Ακτή Μιαούλη 65,Τ.Κ. 185 36 – Πειραιάς
14. **Διεθνής Ναυτική Ένωση**
 Κολοκοτρώνη 99, Τ.Κ. 185 35 – Πειραιάς
15. **Πανελλήνια Ένωση Πλοιάρχων Εμπορικού Ναυτικού**
 Κολοκοτρώνη 102-102 (5^{ος} όροφος), Τ.Κ. 185 35- Πειραιάς
16. **Ένωση Εφοπλιστών Κρουαζιερόπλοιων και Φορέων Ναυτιλίας**
 Ακτή Μιαούλη 85, Τ.Κ. 185 38 – Πειραιάς
17. **Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας – Σ.Ε.Ε.Ν.**
 Ακτή Μιαούλη 7-9, Τ.Κ. 185 35 – Πειραιάς
18. **FedHATTA**
 Ομοσπονδία Ελληνικών Συνδέσμων Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων
 Ξενοφώντος 14, Τ.Κ. 105 57 - Αθήνα
19. **Πανελλήνια Ένωση Ιατρών Δημόσιας Υγείας (ΠΕΙΔΥ) ΕΣΥ**
 Λ. Αλεξάνδρας 215, Τ.Κ.11523 - Αθήνα (με την υποχρέωση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)